

IEREMIA

Introducere

„Cel mai impresionant dintre toate... este modul in care Isus Cristos a fost asociat in mintea oamenilor de rand cu Ieremia. Cand intr-un rand Cristos a efectuat un sondaj de opinie in randurile ucenicilor Sati (Mat 16:13f), unul dintre ei L-au identificat cu acest personaj profetic de marca ce a trait in veacul al saptelea ZC. Prin urmare, nu e deloc surprinzător ca unii L-au confundat pe Omul durerilor cu profetul inimii frante, intinut atd Ieremia, cat si Cristos au jeli si au plans pentru contemporanii lor (cf. 9:1 si Luca 19:41).”

-R. K. Harrison

I. Local unic in Canon

Ieremia este indeobste cunoscut sub titlatura de „profet al plangerilor.” Este elemental cheie al scrierilor sale, deoarece daca vom retine acest lucru si motivul pentru care a plans el, vom fi in mSurs sSi Tntelegem mesajul.

Profetul acesta este unic prin faptul cS Tsi dezvaluie inima si personalitatea mai mult decat oricare alt profet din Vechiul Testament.¹ De fel era un om sensibil si rctas, dar iata ca a fost inzestrat cu chemarea divina de a infiera apostazia din vremea lui. Tensiunile ce se creasera pe plan international intre Babilon, Egipt si Asiria, pentru suprematie mondiala, apoi gravul declin spiritual survenit Tn Israel dupS ultima perioada de reviriment prilejuita de domnia lui Iosia, precum si trista realitate a unui popor ce fusese crescut si hranit cu Cuvantul lui Dumnezeu, in adevarata religie, dar care se dedase intre timp la practici pagane de cult - iata tot atatea elemente care ne amintesc de situatia uimitor de similara in care se gasesc cretinatatea occidentala din zilele noastre.

II. Paternitatea

Profetia a fost scrisa de Ieremia (ebr. *Irmeiahu* sau *Irmeiah*). Acest nume inseamna probabil *Iehova azvdrle* sau *arunca*, probabil in sensul de a pune o

temelie, drept care putem spune cS *Ieremia* Inseamna *Iehova stabileste*. Profetul a fost fiul lui Hilchia, preot din Anatot, localitate situatS la circa 5 km de Ierusalim Tn teritoriul tribului Beniamin.

Asemenea celor mai muki predicatori ce raman fideli Domnului, fiind dispusi si-si periclitizeze pozitia si securitatea financiară prin predicarea unui mesaj pe care oamenii nu doresc sa-l auda, Ieremia a fost calomniat de dusmanii s^i, care i-au rastalmacit mesajul. Nu exista dovezi de nici un fel dupf care Ieremia ar fi intrat in randurile preofte.

in. Data

Ieremia ne oferS o sumedenie de note cronologice presarate pe paginile cartii sale. Misiunea si-a inceput-o prin anul 627 i.Cr. (in al treisprezecelea an al domniei lui Iosia, 1:2). Lucrarea lui Ieremia a acoperit o perioada indelungata, panS Tn al unsprezecelea an al domniei lui Zedechia. Ieremia a profetit in timpul ultimilor patruzeci de ani ai regatului Iuda, chiar pana in momentul caderii Ierusalimului si al deportarii evreilor Tn Babilon (586 T.Cr.).² DupS caderea Ierusalimului, Ieremia s-a aflat sub protectia guvernatorului Ghedalia. Cand Ghedalia a fost asasinat de niste fanatici, profetul s-a dus Tn Egipt Tmpreuna cu unii evrei. Se pare ca slujba sa

profetica a continuat chiar până în anul 582 T.Cr. (cap. 40-44)

Studiind cartea, Ieremia este bine să reținem că profetiile sale nu sunt prezente în ordine cronologică.

IV. Fondul și tema

Ieremia și-a început misiunea către Iuda după căderea Regatului de Nord al Israelului în mâna asirienilor și nu cu mulți ani înainte de căderea Regatului Iuda. În timpul profetiei sale se ducea o luptă între trei puteri mari din acea vreme: Asiria, Egiptul și Babilonul. Înștiințat de Dumnezeu că Iuda va fi dusă în captivitate babiloneană, Ieremia și-a ridicat glasul împotriva încheierii unei alianțe cu Egiptul, o națiune ce avea să piardă în această încleștare de forțe. Asiria obligase regatul Iuda să plătească tribut, dar în doar douăzeci de ani Ninive, capitala acestui imperiu, a căzut, în urma unui groznic asediu. Împăratul Necho al Egiptului a traversat Palestina în marsul său spre nord, ajungând în Haran, unde l-a omorât pe Regele Iosia (609 T.Cr.). Necho împreună cu restul forțelor asiriene au suferit o înfrângere decisivă din partea babilonienilor, în cadrul bataliei de la Carchemiș. Iuda a trecut automat în mâinile Babilonului. Necho deja îl detronase și înlocuise pe succesorul lui Iosia, Iehoiachaz, cu Iehoiachim, în speranța că acesta va fi mai favorabil față de Egipt. O vreme Iuda a fost ignorată de Nebucadnetar, dându-i fără să vrea șansa de a încerca să obțină ajutor din partea Egiptului în efortul castigării independentei statului Iuda. În anul 598 T.Cr. Nebucadnetar a atacat Ierusalimul, capturându-l pe Iehoiachin, fiul rebel și succesorul său, ducând o parte din populație în captivitate. De asemenea Nebucadnetar l-a adus pe Zedechia pe tronul regatului Iuda.

Probabil Psamtik al doilea, succesorul

lui Necho, este cel care a încercat să formeze o alianță împotriva Babilonului. Ieremia a luptat din răspuțeri pentru ca Iuda să nu se implice în aceste demersuri (de ex., cap. 28). Ieremia a afirmat răspicat că cei ce propuneau această alianță erau profeti falși.

În urma comploturilor urzite de egipteni, Zedechia a intrat în dizgrație la Babilonul, determinându-l pe dregătorul acestui imperiu să asedieze Ierusalimul. Asta s-a petrecut în anul 588. Asediul a fost însă suspendat în urma eforturilor armatelor egiptene. Dar nu după mult timp asediul a fost reluat și în curând s-a dovedit că ceea ce spusese Ieremia referitor la Egipt, cum că este „o trestie frântă” pe care nu te poți bizui, era adevărat. Spre marea lui tristă, Ieremia a văzut cu ochii lui împlinirea profetiilor sale privitoare la distrugerea Ierusalimului și ducerea poporului în robia babiloneană.

Dumnezeu i-a dezvăluit profetului că pacatele lui Iuda aveau să ducă la înrobirea națiunii de către babilonieni și exilarea ei pe o perioadă de șaptezeci de ani. Ieremia a avut misiunea îngrată de a le vesti conștientenței sale soarta tristă ce-i aștepta și de a-i sfătui să se supună puterii babiloniene. Aceștia l-au acuzat însă că e trădător și au atentat la viața sa.

Când în cele din urmă Ierusalimul a căzut în mâna invadatorilor străini, Ieremia s-a numărat printre cei cărora li s-a îngăduit să rămână în patrie, în timp ce grosul populației a fost dus în captivitate. În acest context, el i-a sfătuit pe oameni să nu fugă în Egipt, în speranța obținerii unui ajutor, dar ei nu i-au urmat sfatul ci, împotriva, l-au obligat să meargă împreună cu ei în Egipt, unde profetul a și murit.

Pe lângă faptul că a prevăzut captivitatea babiloneană, Ieremia a mai prevăzut însăși distrugerea acelui imperiu după șaptezeci de ani și revenirea evreilor în patria lor.

SCHITA

I. INTRODUCERE: NUMIREA PROFETULUI IEREMIA IN FUNCTIA DE PRO-FET ŞI IMPUTERNICIREA SA (cap. 1)

II. MISIUNEA PUBLICA A LUI IEREMIA (cap. 2-10)

- A. Predica împotriva infidelității și încăpățănării lui Iuda (2:1-3:5)
- B. Viitorul lui Iuda - condiționat de pocăință (3:6-6:30)
 - 1. Trecutul patat de păcat și viitorul acoperii de glorie (3:6-18)
 - 1. Necesitatea pocăinței (3:19-4:1)
 - 1. Mesaje de „vai” în luminajudecării ce va veni dinspre nord (4:5-31)
 - 1. Pacatele lui Iuda vor fi judecate (cap. 5)
 - 1. Prezicerea caderii lui Iuda (cap. 6)
- C. Misiunea lui Ieremia la poarta templului (cap. 7-10)
 - 1. Religia fatarnică a lui Iuda (cap. 7)
 - 1. Nesimțirea lui Iuda față de păcat (cap. 8)
 - 1. Jalea profetului plangerilor (cap. 9)
 - 1. O satiră de condamnare a idolatriei (10:1-18)
 - 1. Rugăciunea profetului plangerilor (10:19-25)

III. EXPERIENȚELE PERSONALE ALE LUI IEREMIA (cap. 11-19)

- A. Ieremia și oamenii din Anatot (cap. 11, 12).
- B. Ieremia și braul degradat (cap. 13)
- C. Mijlocirea lui Ieremia cu privire la seceta (cap. 14, 15)
- D. Caracterul solitar al misiunii lui Ieremia (16:1-18)
- E. Inimă statornică a lui Ieremia (16:19-17:18)
- F. Predica de sabbat a lui Ieremia (37:19-27)
- G. Ieremia și casa olarului (cap. 18)
- H. Ieremia și vasul de lut (cap. 19)

IV. PROFETII ÎMPOTRIVA LEGERILOR CIVILI ȘI RELIGIOASE AI LUI IUDA (cap. 20-23)

- A. Profetie împotriva lui Pashur (20:1-6)
- B. Plângerea adresată de Ieremia lui Dumnezeu (20:7-18)
- C. Profetie împotriva regelui Zedechia (21:1-22:9)
- D. Profetie împotriva regelui Şalum (22:10-12)
- E. Profetie împotriva regelui Iehoiachim (22:13-23)
- F. Profetie împotriva regelui Iehoiachin (22:24-30)
- G. Profetie despre regele neprihanit (23:1-8)
- H. Profetie împotriva profetilor falși din Iuda (23:9-40)

V. PROFETII PRIVITOARE LA DISTRUGEREA IERUSALIMULUI SI LA CAPTIVITATEA BABILONEANA (cap. 24-29)

- A. Semnul smochinelor (cap. 24)
- B. Prezicereacelor șaptezeci de ani decaptivitate babiloneana (25:1-11)
- C. Stapanii babilonieni vor fi judecati la randul lor (25:12-38)
- D. Avertismentele date de Ieremia poporului (cap. 26)
- E. Semnul jugului (cap. 27)
- F. Profetia falsa a lui Hanania si moartea acestuia (cap. 28)
- G. Mesajul lui Ieremia catre captivii evrei din

Babilon (cap. 29)

VI. PROFETII PRIVITOARE LA RESTAURARE (cap. 30-33)

- A. Captivii vor fi adunati iarasi (cap. 30)
- B. Tara va fi restaurata (31:1 -30)
- C. Dezvaluirea noului legamant (31:31-40)
- D. Rezidirea cetatii (cap. 32)
- E. Recunoasterea legamantului

(cap. 33)

VII. SECTIUNEA ISTORICA (cap. 34-35)

- A. Caderea regatului Iuda si a Ierusalimului (cap. 34-39)
 - 1. Prezicerea captivitatii lui Zedechia (cap. 34)
 - 1. Rasplatirea ascultarii reabilitilor (cap. 35)
 - 1. Regele Iehoiachim arde sulul lui Ieremia (cap. 36)
 - 1. Ieremia intemnitat si interogat de Zedechia (cap. 37, 38)
 - 1. Caderea Ierusalimului (cap. 39)
- B. Evenimentele petrecute in Iuda dupa caderea Ierusalimului (cap. 40-42)
 - 1. Ieremia locuiește la guvernatorul Ghedalia (cap. 40)
 - 1. Asasinarea guvernatorului Ghedalia (cap. 41)
 - 1. Dumnezeu interzice fugă în Egipt (cap. 42)
- C. Ieremia împreună cu ramașșta - in Egipt (cap. 43, 44)
- D. Mesajul Domnului către Baruh (cap. 45)

VIII. PROFETII ÎMPOTRIVA NAȚIUNILOR NEEVREIEȘTI (cap. 46-51)

- A. Profetii împotriva Egiptului (cap. 46)
- B. Profetii împotriva Filistiei (cap. 47)
- C. Profetii împotriva Moabului (cap. 48)
- D. Profetii împotriva lui Amon (49:1-6)
- E. Profetii împotriva Edomului (49:7-22)
- F. Profetii împotriva Damascului (49:23-27)
- G. Profetii împotriva lui Chedar si a lui Hazor (49:28-33)
- H. Profetii împotriva Elamului (49:34-39)
- I. Profetii împotriva Babilonului (cap. 50, 51)

IX. ÎNCHEIERE: CADEREA IERUSALIMULUI (cap. 52)

COMENTARIU

I. INTRODUCERE: NUMIREA PRO-FETULUI IEREMIA IN FUNCȚIA DE PROFET ȘI IMPUTER-NICIREA SA (cap. 1)

1:1-10 In primul capitol al profetiei sale, **Ieremia, fiul lui Hilchia**, este prezentat, chemat și instruit. Tatăl său e descris ca unul din preoții din Anatot, în tinutul Beniamin. El a fost ordonat... ca profet înainte de a se fi născut (v. 5); omeneste a avut rețineri în ce privește această funcție (v. 6); a fost imputemicit în mod divin (v. 8,9) și i s-a incredințat sarcina de a prezice distrugerea și restaurarea (v. 10). William Kelly rezuma foarte bine persoana și lucrarea profetului:

Caracterul și stilul ce se deosebesc atât de mult în comparație cu Tsaia nu vor rămâne neobservate oricărui cititor atent [al Scripturilor.] Avem aici nu derularea magnifică a pianurilor lui Dumnezeu pentru acel pamant în centrul căruia s-a aflat Israelul, ci o profecie referitoare la aspectele morale legate de sufletele poporului lui Dumnezeu. Fără îndoială, se rostesc judecăți și asupra păgânilor, dar intenția principală a fost aceea de a afecta conștiința evreului. Or, pentru a face acest lucru vedem cum Duhul Sfânt se folosește de propria experiență a lui Ieremia. Dintre lofi profetiei nu găsim nici un altul care să-și analizeze într-o măsură mai mare sentimentele, gândurile, caile și însuși duhul său.³

1:11-19 În continuare Iehova (NKJV, Domnul) Își instruiește profetul prin intermediul unor mijloace vizuale, respectiv eel al **migdalului și al cazanului clocotind**.

Migdalul, ce are meritul de a vesti primul sosirea primaverii, reprezintă apropierea timpului când se va împlini Cuvântul lui Dumnezeu (v. 11, 12). Iar cazanul clocotind, dinspre miazănoapte, reprezintă Babilonul, gata să se reverse peste Iuda, pentru că poporul ales L-a dat uitării pe Dumnezeu, imbrățișând în schimb idolașia (v. 13-16). Ieremia trebuie să se profetească acest mesaj nepopular împotriva regilor lui Iuda, împotriva printilor și, a preoților și a oamenilor de rând, dar în mi-

șinea să el va beneficia de ajutor divin. Ei vor lupta împotriva lui, dar Dumnezeu va fi cu el și-l va izbăvi (v. 17-10).

II. MISIUNEA PUBLICĂ A LUI IEREMIA (cap. 2-10) A. Predica împotriva infidelității și

împotriva infidelității și

2:1-3 Capitolele 2 la 19 ne prezintă un mesaj general de condamnare la adresa lui Iuda. Odiușoara Iuda trăiește cu ardoare pe Iehova, fiind sfânt în ochii Săi. Oricine ar fi îndrăznit să se atingă de ea, ar fi avut parte de mania Domnului. Dar acum cu totul altfel stau lucrurile, cum subliniază Kyle Yates:

Luna de miere s-a încheiat. Dumnezeu îți amintește Israelului de feroarea și căldura și puritatea iubirii sale de odiușoara, când era îndrăgostită peste măsură de iubitu! ei, când această iubire minunată umplea viața de armonie, bucurie și nădejde. Ea era curată, pură și sfântă. Nici o nealinitate, nici un gând necurat nu tulbura frumusețea neasemuită a devotațiunii ei. Dar imaginea ce ni se înfățișează acum este de-a dreptul sfâșietoare. Inima lui Dumnezeu este sfâșiată de durere. Israel trăiește acum fără nici o rusine în păcat. Este necredincioasă fata de juriământul de credință pe care l-a rostit. Alți dumnezei i-au acaparat afecțiunea. Acum a încetat să-L mai iubească pe Iehova, purtarea ei fiind cumplit de nerăsunată.⁴

2:4-19 Acum Domnul întreabă de ce s-a schimbat ea. Oamenii, preoții, dregătorii și profetii au uitat cu toții ce a făcut Dumnezeu pentru ei. Spre deosebire de țări păgâne cum ar fi Cipru sau Chedarul, care sunt fidele dumnezeilor lor, Iuda L-a uitat pe Domnul Dumnezeul ei, alipindu-se de idoli ai nelegății. De ce l-au uitat ei pe Domnul, preschimband libertatea de care se bucurau în robia ce a rezultat în urma alianțelor cu Asiria și Egiptul?

2:20-25 Versetul 20 sună astfel: „De mult ti-am sfărmăcat jugul și ti-am nădărmănat legăturile” adică Dumnezeu i-a izbăvit pe israeliți din robia egipteană. Sau, conform altei variante de traducere: „De mult ti-am

90S

**Ierem
ia**

sfaramat jugul, ti-ai rupt legaturile si ai zis: «Nu vreau sa slujesc.»" (RSV), in acest caz sensul fiind ca Iuda s-a dezbarat de conditiile divine impuse de lege. Si intr-un caz, si-n altul pasajul descrie In continuare degradarea in care a ajuns poporul datorita idolatriei. Dumnezeu i-a sadit pe evrei ca o vita nobila, dar ei au devenit niste mladite degenerate ale unei vite straine. FarSde-legea lor nu mai putea fi spalata cu sapunul. Au ajuns ca dromadera iute de picior sau ca magarul salbatic, aprinsi de pofta dupa relatii sexuale, alerg&nd cu limba scoasa dupa straini.

2:26-37 Cand pacatul casei lui Israel o va ajunge din urma si ea va incepe sa strige dupa ajutor, cerand sa fie izbavita, dumnezeii ei fara numar vor fi total neputinciosi de a o salva. Intre timp, Domnul o mostra pentru ca nu a raspuns la disciplina pe care i-a aplicat-o, pentru ca se poarta fara frauda fata de poruncile Domnului, pentru ca L-a dat uitarii pe Dumnezeu, pentru ca i-a distrus pe sarmanii nevinovati, in tot acest timp pretinzandu-se insa c& ar fi nevinovata. Dumnezeu li va pedepsi pe israeliti, trimitandu-i in exil pentru faptul ca s-au increzut in natiunile pe care Dumnezeu le-a respins.

3:1-5 Dupa Deuteronom 24:1-4, un barbat nu avea voie sa se recasatoreasca cu sotia sa divortata, daca aceasta s-a recasatorit intre timp. Iuda avusese multi Tndra-gostiti, si totusi Domnul o invita sa se intoarca la El. Promiscuitatea ei a adus poluare si seceta asupra tarii, dar ea tot nerusinata ca o prostituata a ramas. I-a vorbit lui Dumnezeu ca si c^nd s-ar fi pocait, dar EH-a cunoscut cuvintele si faptele rele.

B. Viitorul lui Iuda - conditionat de

pocainta (3:6-6:30) /

*Trecutul patat de piicat si
viitorul*

acoperit de glorie (3:6-18)

3:6-14 Regatul de nord, Israel, practica forme extrem de pacatoase de curvie, refuz&nd sa se intoarca la Domnul. Iuda a vazut cum a fost dus In captivitate regatul de nord, de catre asirieni. Cu toate acestea

Iuda nu a incetat sa pacatuiasca, refuz&nd si ea s& se intoarca la Domnul. Astfel, deoarece cele zece triburi pacatoase au fost

totusi mai neprihanite decat perfida Iuda, Dumnezeu li invita sa se intoarca' la El, pocaindu-se si marturisindu-si pacatele pentru ca sa-i poata readuce in Sion.

Observati in versetul 8 ca Dumnezeu a divortat de Israel si ca a procedat asa din pricina adulterului de care a dat dovada Israelul.

Cuvintele Mantuitorului de la Matei 19:9 concorda cu aceasta. Domnul Isus ne spune astfel ca divortul este permis pentru partea nevinovata, atunci cand unul din sot s-a facut vinovat de imoralitate. C^nd citim la Maleahi 2:16 ca Dumnezeu uraste divortul, acolo este vorba despre divortul nescriptural, nu toate formele de divort.

3:15-18. Versetele acestea anticipeaza Mileniul. Dumnezeu le va da pastori dupa inima Sa, care vor hrani oilele cu cunostinta si pricepere. Nu va mai fi nevoie de chivotul legamantului, deoarece Insusi Mesia Se va afla acolo. Ierusalimul va li capitala lumii si se va numi Tronul Domnului. Israel si Iuda vor fi restaurate, prin strangerea tuturor evreilor din diaspora si revenirea lor in patrie.

2. Necesitatea pocaintei (3:19-4:4)

Aici ni se reda dialogul ce se va purta Intre Iehova si poporul Sau. El doreste cu ardoare tot ce este mai bun pentru ai Sai, dar pacatele lor i-au izolat de binecuvantarea Sa. Ei raspund la cercetarea Sa prin plansete si cainta. Inca o data El li cheama sa se intoarca. Ei marturisesc ca idoli sunt o Inselaciune, ca Dumnezeu este singura mantuire, ca apostazia lor i-a costat foarte scump si ca acum sunt acoperiti de rusine si ocar.

3. Mesaje de „vai” in lumina judecatii ce

va veni dinspre nord (4:5-31)

4:5-13 Pentru cei ce se vor intoarce la Domnul va veni Mesia iar natiunile se vor binecuvSnta in El. Domnul ii avertizeazii acum pe barbatii din Iuda si Ierusalim, mdemnandu-i si se caiasca de pacatele lor si sa renunte la idoli lor. Altminteri Dumnezeu va trimite invadatorul (Babilonul) ca un leu, va aduce peste ei un vant uscat, nori, vartej si

vulturi. Versetul 10 exprima incapacitatea lui Ieremia de a re-

concilia fostele promisiuni ale lui Dumnezeu referitoare la pace cu actualele Sale amenintari ca va aduce peste ei judecata. Profetul stia ca Dumnezeu este cre-dincios, dar el gresea prin faptul ca se Tndoia, pe cand statea in intuneric, de ceea ce stia cand st&tea in lumin&. in vremuri de restriste si descurajare, avem tendinta de a pune sub semnul intrebarii certitudinile noastre. Mult mai util ar fi in sa" ca noi cre-dinciosii sa" credem in convingerile noastre si sa ne indoim de indoielile noastre, mai degraba decat sa ne Tndoim de convingerile noastre si s5 credem m tndoielile noastre.

4:14-18 Iuda trebuie sa se grabeasca sa se lase de rautatea ei, deoarece deja se aud vesti despre stramtorarea care va veni peste ea, din Dan si de pe Muntele Efraim din nord. Asediatorii sunt gata sa se napusteasca asupra Ierusalimului din pri-cina pacatelor si razvraurii lui Iuda.

4:19-22 Sentimentele de afectiune manifestate de profet fata de poporul sau sunt exprimate in versetele 19-21: „O, suflete al meu, suflete al meu!" inseamna „fntristarea mea, str&mtorarea mea." El este coplesit cand se gandeste la razboiul ce va veni peste poporul sau, nimicire dupa nimicire, si devastare. Domnuul raspunde la intrebarea din versetul 21: **„Pana cand voi vedea steagul si voi auzi sunetul trompetei?"** in versetul 22, unde spune, de fapt: „Pana cand oamenii vor refuza sa se lase de nebunia si de pacatul lor:"

4:23-31 Ieremia descrie viziunea pe care a avut-o cu privire la catastrofa ce se va abate peste Iuda. Domnul avertizeaza ca pustiirea va fi extrem de mare si finala. Aducerea la indeplinire a planului cu neputinta de schimbat al lui Dumnezeu de a-i pedepsi pe israeliti nu poate fi amanata sau impiedicata prin frumusetea cosmetica; a Ierusalimului sau prin strigatul ei de durere, ca al unei femei cand da nastere primului ei copil.

(cap. 5)

5:1-9 Domnul ar ierta... Ierusalimul daca s-ar gasi un om drept in el. Nefiind in stare sa gaseasca nici macar un singur om drept printre oamenii sarmani si nebuni,

Ieremia s-a îndreptat spre oamenii cei mari, dar nici aici n-a gasit nici unul. Prin urmare, judecata, înfățișată aici prin acțiunea de sfârșire a unui leu, a iupului din desert și a leopardului, este inevitabilă. Cum ar putea Domnul să ierte un popor cu care odinioară încheiase un legământ, dar care acum jura pe numele altor dumnezei și se dădea la adulter?

5:10-13 Dușmanului îi se poruncește să invadeze și să nimicească (dar nu totul!) deoarece oamenii îl tagăduiau pe Domnul, făcând haz când li se spunea că primejdia sta¹ să se abată peste ei, iar profetii spuneau minciuni.

5:14-19 Cuvintele lui Ieremia au fost ca un foe, mistuindu-i pe oameni, care erau ca lemnul. Babilonienii au venit să sfășie și să demoleze, dar nu totul. Servitutea lui Iuda într-o țară străină avea să fie plata pentru faptul că a slujit dumnezeilor străini în țara sa.

5:20-31 Dumnezeu Se mira de obtuzitatea poporului Sau fără minte. Marea ascultă de El, dar nu și israelitii! Ei nu par să se teamă de Cel care daruiește ploaie. chiar atunci când nu mai plouă. Cum poate Dumnezeu să nu pedepsească o națiune atât de sfidătoare și de răzvrătită, atât de căzută în păcat? Kelly notează:

Și cea mai cumplită fază a stării de decadere a întregii națiuni constă în faptul că nu doar un anumit segment al populației se facuse vinovat, ci „Grozave lucruri, uracioase lucruri se fac în țară.” spune el, „Profetii fac profetii false iar preotii stăpânesc cu ajutorul lor și poporului Meu îi plac aceste lucruri Dar ce veți face la urmă?” (versetele 30, 31).

Astfel toate izvoarele corectitudinii morale au fost poluate; și, prin urmare, era limpede că nu mai putea să vină de la Domnul altceva decât judecata.⁵¹

5. *Prezicerea caderii lui Iuda* (cap. 6)

6:1-8 Prin sunetul trâmbitei și prin focul-semnal copiii lui Beniamin sunt pre-veniți să fugă din Ierusalim, deoarece paștorii babilonieni și turmele lor (liderii mili-tari și soldatii) se pregătesc

de atac. Se aud discuțiile purtate de caldeeni despre strategia militară la care vor recurge. Dumnezeu

a poruncit ca populatia ludeii sa fie dusa Tn exil datorita asupririi, violentei si jafului la care a fost supus poporul. Chiar In acest ultim ceas Dumnezeu Tnca Isi avertizeaza poporul sa se lase de relele sale.

6:9-15 Domnul oştirilor avertizeaza ca babilonienii vor rade tara, golind-o de tot ce este de valoare, cum culege un viticultor via sa. Ieremia se simte frustrat pentru sarcina ce i s-a Tncredintat de a-i vorbi unui popor care nu vrea sa auda, dar nu are de ales. Iehova II Indrurna s& toarne mesajul despre nenorocirea ce se va abate peste evrei din pricina lacomiei lor, a falsiltii profetilor si preotilor si a nerusinarii lor. Una din triisaturile definitorii ale profetilor fal?i este faptul ca promit prosperitate in vremuri de decadere spirituala.

6:16-21 Oamenii resping chemarea pe care le-o adreseaza Dumnezeu de a umbla pe cSile de odinioara ale neprihanirii si refuza sa primeasca avertizarea. Prin urmare, calamitatea se va abate peste ei, in pofida jertfelor placut mirositoare pe care le aduc ei. Oamenii se vor poticni si vor pieri.

6:22-26 Invazia dusmanului din tara de la nord va provoca multii frica, jale si amarnice tanguiri.

6:27-30 Domnul Tl numeste pe Ieremia in functia de verificator de metale. Locuitorii ludei sunt metalele cele tari (incapat&nate) ca bronzul si ca fierul, ,ca plumbul din care nu poate fi indepartata zgura, ca argintul respins. Yates comenteaza:

Poate ca mtr-o zi vom vedea limpede cat de neatr3gatori, cat de respingatori si cat de netreb-nici sunt oamenii pScatosi Tn fata unui Dumnezeu slant. Cat de mult trebuie sa ne pri-vim cu obiectivitate ca sa vedem goliciunea mizerabilS ce este atat de evidenta pentru Dumnezeu! Argintul corupt nu merita sa fie p&strat, caci si-a pierdut valoarea. Nu cumva Dumnezeu i-a marcat deja pe ca lipsiti de valoare pe mulri din cei ce se consider^ valorosi Tn proprii lorochi?⁶

C. Misiunea lui Ieremia la poarta tem-

plului {cap. 7-10} 1. Religia fdtarnica a lui Iuda (cap. 7)

7:1-4 Capitolul 7 a fost numit „Predica din Templu.” Oamenii din Iuda se credeau

la adapost, zicand ca niciodata nu va dis-truge Dumnezeu templul. Ce multgreseau cand gandeau astfel! %| puneau Tncrederea neintemeiata Tn templu, Tn loc sa se increada Tn Cel care locuia acolo.

7:5-15 Adevarata lor siguranta putea ft gasita doar in Tndepartarea de pacat si intr-un trai neprihanit. Ei credeau cS se pol juca cu pacatul, fara sa-i coste nimic, atHta timp cat veneau la templu si spuneau: **„Suntem izbavitL”** Domnul nostru Insusi, ale carui pareri despre religia exterioara, lipsita de realitatea spirituala launtrica, erau similare cu cele ale lui Ieremia, a recurs la cuvintele profetului din versetu! 11 privitoare la faptul ca templul devenise **„o pesteră de talhari,”** cclnd a curatit casa Tatalui Sau (Mat. 21:33; Marcu 11:17; Luca 19:46). Intrucat Iuda poluase si pro-fanase templul, acesta urma sa fie distrus Tntocmai cum fusese distrus si lacasul de mchinaciune din **\$ilo**. (Se crede ca \$ilo a fost distrus Tn perioada Judecatorilor sau Tn perioada de care se ocupa 1 Samuel.)⁷

7:16-26 Ieremia nu trebuie sa se roage pentru Iuda - caci tocmai atunci locuitorii ei se Tnchinau reginei cerului⁸ si altor dum-nezei... pe strazi. Oamenii n-aveau decat sa manance ofrandele si jertfele lor. Ceea ce dorește Dumnezeu este ascultarea, nu ritu-alurile. Versetul 22 trebuie citit Tn lumina versetului 23: jertfa fara angajare nu valoreaza nimic.

7:27-34 Din pricina refuzului Tncapata-nat al lui Iuda de a accepta Tndreptarea, Ieremia trebuie sa planga. Fiindca iudeii au poluat templul, aducand jertfe omenesti, vor fi supusj unui macel cumplit iar tara lor va fi pustiitl

2. Nesimtirea lui Iuda fata de pacat (cap. 8)

8:1-7 Oasele celor care s-au Tnchinat la ostirea astrilor ceresti vor fi dezgropate de babilonieni si descoperite Tn fata cerurilor iar cei ramasi Tn viata Tsi vor dori moartea. Spre deosebire de cei ce cad si se ridica iarasi, ce pacatuiesc ?i apoi se pocaiesc, Iuda a refuzat sa se Tntoarca la Iehova. Cat priveste legea, oamenii erau mai prejos decat barza, turtureaua, randunica si cocorul, care respecta legile migratiei.

8:8-12 Oamenii credeau că sunt inteligenți în ce privește legea Domnului, dar carturarul, profetul și preotul rastalmaci-șera și respinsesera legea. Ei erau lacomi și înșelatori, ocupându-se superficial de probleme. Din pricina nerusării lor urmau să aibă parte de vremea pedepsei.

8:13-17 Dumnezeu îi va matura ca pe o vită de vie sau ca pe un smochin, pe care nu a mai rămas nici un fruct. Oamenii s-au resemnat că vor pieri în cetate. Armata babilonienilor înaintea cașerpi și viperele pentru care nu este descântec.

8:18-22 Profetul cu inima sfâșiată pare să-și audă pe iudeii exilați întrebând: „Unde este Dumnezeu?” Dumnezeu răspunde întrebându-i de ce L-au parasit pe El în schimbul unor chipuri cioplite și al unor idoli străini. Din nou poporul se va ieta pentru faptul că izbăvirea sperată nu a mai venit. Ieremia plânge și nu mai poate fi mângăiat pentru soarta aparent deznădăduita a poporului. Versetul 22 este sursa binecunoscutului imn creștin: "There Is a Balm in Gilead" (Este balsam în Ghilead):

Este balsam în Ghilead,
pentru alinarea
rănilor; Este balsam
în Ghilead
pentru tămăduirea sufletului
bolnav de păcat.

3. Jalea profetului plângătorilor (cap. 9)

9:1-11 Vorbitorul din primele două versete este Ieremia. Titlul: „profetul care plânge” este minunat exprimat în versetul 1:

**O! de mi-ar fi capul plin cu
ape, de mi-ar fi ochii un izvor
de lacrimi, aș plânge zi și
noapte omorarea poporului
meu!**

Multi predicatori și misionari înțeleg pe deplin sentimentele exprimate de Ieremia în versetul 2. Iată ce scrie în această pri-vință Kyle Yates:

Versetul acesta dezvăluie o parte din lăuntru profetului epuizat, tracasat și descurajat într-unul din cele mai deprimante momente ale

vieții sale. S-ar putea numi „o umbră trecătoare asupra unui suflet mare.” În ceasul său de cumplită încercare el își imaginează că ar dori să se detașeze de un popor care nu merită să primească nimic din partea sa. Că mare uzură trebuie să fie m-a fi scutit de orice responsabilitate și de toate sacaielile! Literalmente lui Ieremia i se făcuse rău de a mai privi acest spectacol golit de sens, lipsit de orice evlavie, cu totul mecanic ce înlocuise religia reală. În toate zilele sale el s-a rugat, a iubit, a predicat și a avertizat, dar cei cărora le-a propovăduit nu au luat deloc seama, nepăsarea lor sângerându-i sufletul.⁹

El lămurează păcatosenia poporului și pedeapsa de care era urmărită această stare. Apoi el citează cuvintele Domnului prin care El inventariaza păcatele lor, arătând de ce ei trebuie neapărat pedepsiți. Și totuși Ieremia plânge pentru faptul că Dumnezeu va face din Ierusalim o pesteră de sacali și va pustii cetățile din Iuda.

9:12-22 Nenorocirea este pusă în directă legătură cu idolatria lui Iuda, acesta fiind păcatul pentru care au fost duși locuitorii săi în exil. Domnul cheamă **plângătoarele** (bocitoarele) să plângă pentru groaznicul macel și cumplita nimicire. E total lipsit de sens ca oamenii să se laude cu înțelepciunea, puterea sau bogățiile lor, când, de fapt, singurul lucru care contează este să-L cunoască pe Domnul.

9:23, 24 Acestea sunt două dintre cele mai renumite versete din cartea Ieremia. După cum subliniază Herbert Livingston, ele sunt

demne de a fi memorate. Oamenii aleargă după înțelepciune, putere și bogății, pe când Dumnezeu își găsește plăcerea în mi-lă, dreptate și neprihănire. Binecuvântat este el care îl înțelege pe Domnul, pentru că să-și găsească plăcerea în lucrurile ce-l sunt plăcute Lui.¹⁰

9:25, 26 La paharul amaraciunilor lui Iuda se va adăuga și faptul că va fi pedepsită la un loc cu Neamurile, deoarece Iuda este cu inima netăiată împrejur. Taierea parului de pe templu [RV și NASB]¹¹ era o practică pagana ce le era interzisă evreilor (Lev. 19:27).

4. O satira de condamnare a
idolatriei
(10:1-18)

10:1-5 Capitolul acesta aiterneaza Tntre desertaciunea idolilor si maretia lui Dumnezeu. Oamenii lui Dumnezeu nu au voie sa copieze comportarea Neamurilor si nu li se Tngaduie sa se ia dupa idoli lor lip-siti de viata.

Yates comenteaza pe marginea acestei satire la adresa idolilor:

Ieremia Ti sfichiuieste fara crutare pe jalnicii si neputinciosii idoli de care se alipesc Oamenii, Tnlocuindu-L pe Dumnezeu in inima lor cu acestia. Ei sunt ca niște bate fara viata ce trebuie sa fie decorate pentru a ascunde faptul ca sunt niste bucati de lemn farS viafa. In loc sa duca, ei Tnsisj trebuie duși. Trebuie plasmuiti, pe c&nd Dumnezeu este Cel care plSsmuieste. Nici o vorbire, nici o putere, nici o suflare, nici o inteligentS, nici o valoare, nici o influenta, nici o permanenta nu li se pot atribui. In contrast izbitor cu aceștia, lahve este etern, viu, activ, puternic.¹²

10:6-9 Dumnezeu este mare... Regele natiunilor, demn de temut. Cei care se inchina idolilor sunt prosti si fara minte, plecandu-se in fata lucrarii mainilor omenești.

10:10-16 Domnul este Dumnezeul eel adevarat si viu. Dumnezeii fabricati vor pieri. Iehova este Dumnezeul Creatiei și al providentei. Facatorii de idoli sunt fara minte, chipurile lor cioplite zadarnice. Dumnezeu (Portiunea) lui Iacob este Facatorul, Domnul ostirilor.

10:17, 18 Locuitorilor tarii li se spune sa ia cu ei ciat pot duce deoarece Domnul Ti trimite in exil.

5. Rugdciunea profetului pldngerilor
(10:19-25)

Vorbind in numele natiunii, Ieremia deplange ororile asediului si ale exilului, marturisește ignoranta omeneasca, II roaga pe Dumnezeu sa-și disciplineze poporul si sa-S/i verse mania asupra dusmanilor pentru ca **1-au mancat pe Iacob** adica pe poporul Sau.

in. EXPERIENȚELE PERSONALE
ALE LUI IEREMIA (cap. 11-19)

A. Ieremia si oamenii din Anatot
(cap. 11,12)

11:1-10 Domnul Ti porunceste lui Ieremia sa le aminteasca concetatenilor sai despre legamantul legii pe care l-a tnceial El la Sinai, despre blestemul ce a fost ros-tit asupra celor care se vor face vinovati de neascultare si de binecuvantarile rezervate celor care asculta. Dar neincetatele apeluri ale lui Dumnezeu din trecut au fost tratate cu permanenta respingere. Acum oamenii din Iuda sunt infatisati in ipostaza de corn-plot prin care urmaresc sa desfiinteze legamantul, parasindu-L pe Dumnezeu Tn favoarea attor dumnezei.

11:11-13 Cand se va abate judecata lui Dumnezeu, El nu va mai asculta rugaciunile lor iar dumnezeii nenumarati ai lui Iuda nu vor fi tn stare sa-i salveze.

11:14-17 De trei ori profetului i se spune sa nu se roage pentru acest popor (7:16; 11:14; 14:11). Oamenii nu au drep-tul sa vina la templu cu ofrandele lor, ca si cand prin aceasta ar Tncerca sa-si ascunda vinovatia sau sa previna nenorocirea. Numita candva de Domnul **Maslin verde, gras si cu roade frumoase si placute**, Iuda este acum sortita sa fie arsa datorita idolatriei sale.

11:18-23 Domnul il informeaza pe pro-fetul docil si credul ca oamenii din Anatot au urzit comploturi pentru a-l ucide. Cand se roaga, profetul primeste asigurarea cii dusmanii s^i vor fi pedepsiti.

12:1-6 Ieremia Tntreaba de ce Tngaduie Dumnezeu, care este neprihanit, ca cei rai - cum sunt si oamenii din Anatot - sa prospere, las&ndu-i, fn schimb, pe oamenii drepti, ca el, sa sufere. Dumnezeu raspun-de ca Ieremia va avea parte de o opozitie si mai mare decat aceasta, inclusiv de tradarc din partea propriilor sai frati. Daca i-a fost greu Tn conditii de calm relativ (alergand cu alergatorii), ce va face cand vor veni Tncercari cu adevarat grele (cand se va lua la Tntrecere cu caii)?

12:7-14 Folosind o sumedenie de cuvinte pline de afectiune fata de Iuda. Dumnezeu Isi exprima Tntristarea pentru

devastarea pe care Iuda s-a atras-o prin purtarea ei. O pasare ce se deosebește de celelalte va fi adesea atacată de suratele ei, de unde și asemanarea lui Iuda cu un vultur pestrit. Dumnezeu va pedepsi națiunile neevreie și o va readuce pe Iuda în țara sa. **12:15-17** Dar ulterior Neamurile vor fi readuse în țările lor, iar dacă se vor întoarce de la idoli lor, alipindu-se de Dumnezeu, vor avea și ele parte de binecuvântările Lui în mijlocul poporului Său. Altminteri vor fi rase de pe fața pământului.

B. Ieremia și braul degradat (cap. 13)

13:1-11 Iuda este asemuită cu un brâu purtat pe care Ieremia trebuie să-l ducă la fluviul Eufrat, ascunzându-l acolo. Iuda ocupă odată un loc de mare apropiere și intimitate la Iehova, dar, asemenea braului, acum avea să fie dus departe și „ascuns.” Din pricina păcatului ei, Iuda a fost dusă departe, la două sute cincizeci de mile, și „ascunsă” în apropiere de Eufrat (Babilon) în captivitate. Când Ieremia s-a întors, ca să ridice braul, l-a găsit stricat, ruinat, nemaifiind bun de nimic. Cât privește întrebarea dacă într-adevăr Ieremia s-a deplasat până la fluviul Eufrat, Scofield face următoarele remarci utile în această notă de subsol:

Unii au pus sub semnul Întrebării posibilitatea ca Ieremia să fi îngropat, realmente, braul sau cureaua respectivă pe malul fluviului Eufrat, având în vedere distanța mare și starea de război ce domnea. Dar au existat în timpul mișcării lui Ieremia perioade când a domnit pacea în toată regiunea. Nu este exclus ca Ieremia realmente să fi efectuat o vizită la Babilon și în acest caz deplasarea la fluviul Eufrat a avut probabil loc în acest timp, îngropând braul cu prilejul deplasării spre Babilon și dezgropându-l la întoarcere. De asemenea este posibil să interpretăm termenul din ebraică ca însemnând nu fluviul Eufrat, ci Wadi Farah, un râu situat la câteva mile nord de Ierusalim. În acest caz, el ar fi putut îngropa cureaua oricând înainte de atacul babilonean. Există astfel temeiuri de a presupune ca pasajul acesta descrie un eveniment real - nu doar o vedenie sau o poveste imaginară. Braul stricat al lui Ieremia a servit

drept simbol prin care se indica viața și slujirea necorespunzătoare ale Israelului.^{1^}

13:12-14 Toți oamenii vor fi umpluți cu vin - nu cu vin în sens fizic, cum credeau ei, ci cu mania Dumnezeului Celui Atotputernic; și vor fi spărți ca sticlele. Harrison comentează:

Ieremia subliniază că după cum alcoolul afectează puterea de judecată și mobilitatea cuiva, tot așa în criza ce avea să se abată oamenii aveau să se comporte ca niște betivi, nemaiputând face deosebire între prieteni și dușmani, sau să se apere.¹⁴

13:15-23 Oamenii sunt îndemnați să se pocăiască, căci altminteri va urma exilul. Dacă oamenii nu vor să-L slavească pe Dumnezeu, vor avea parte de întuneric și de umbră mortii. Regele și regina mamă vor fi alungați de pe tronurile lor iar cetățile din Sud vor fi asediate. Babilonienii vor pustii țara - toate acestea datorită nelegiuirii lui Iuda. Iuda e nedespartită de păcatele ei.

13:24-27 Cuvintele folosite pentru a descrie apostazia lui Iuda - adultere, nechezatul unor oameni cuprins, i de poftă, desfraul și curvia - au cu toate conotații imorale.

Harrison explică această ilustrație:

Aidoma credincioșilor doar cu numele, din toate generațiile, oamenilor nu le venea să creadă că asemenea nenorociri aveau să se abată peste ei. Dar Ieremia pune țara înconjura vina pe umerii lor, promițându-le că vor fi făcuți de mșine în public, că vor fi acoperiți de ocară la un loc cu prostituatele.... Ironia acestei situații constă în faptul că toate aceste umiliri vor fi impuse asupra lor chiar de cei cărora Iuda le-a făcut cândva curte. Din pricina destrăbăierii ei și lasării în voia lucrurilor neroditoare ale întunericului, Iuda avea să fie dezgolită în public și demascată, ca o desfrânată, de către Cel care se casătorise inițial cu ea, prin legământul de dragoste încheiat cu ea.¹⁵

C. Mijlocirea lui Ieremia cu privire la secetă (cap. 14,15)

14:1-6 Mesajele din capitolele 14-39 au

fost predate înainte de căderea Ierusalimului. Iuda este copleșită de o secetă și o foamete cumplită.

Semnificația secetei În acest timp anume este demnă de remarcat. A fost unul dintre semnele prezise În cadrul Legământului Palestinian (Deut. 28:23-24), și deja avusese loc în timpul domniei lui Ahab (1 Re. 17:1ff.). Intrucât acel semn a fost urmat, deși după un interval mare de timp, de captivitatea asiriană, s-ar fi cuvenit ca Iuda să-și fi luat drept un avertisment că se poate de solemn. 16

14:7-16 Profetul, făcând mărturisire în locul poporului, cere îndurare și uzurare, dar Domnul spune că nu va fi nici o uzurare. Mai degrabă, oamenii vor fi nimiciți de sabie și de foamete. Profetii falsi promiteau oamenilor că vor fi în siguranță, dar minteau și aveau să fie nimiciți la un loc cu cei cărora le profeteau. Lui Ieremia i s-a poruncit să deplângă groaznică nimicire a lui Iuda în cetate și la țară.

14:17-22 El continuă să-l roage fierbinte pe Dumnezeu în folosul poporului, amintindu-ne de mijloacile lui Avraam (Gen. 18:23-33), Moise (Ex. 32:11-13) și Samuel (1 Sam. 7:5-9). El recunoaște răutatea lor și promite că se vor viața după singurul Dumnezeu care poate face să vină ploaia,

15:1-4 Mijlocirea pentru acești oameni este zadarnică, deoarece ei sunt sortiti morții, sabiei, foametei și captivității. Chiar mijlocitori de frunte, cum ar fi Moise și Samuel, nu ar mai putea împiedica judecata ce se va abate peste ei. Manase a fost cauza acestei decaderi cumplite, căci el a fost cel ce a promovat aceste forme grosolane de idolatrie în Ierusalim, inclusiv închinarea la Moloc (vezi 2Regi 21:1-16).

15:5-9 Deplorabilă condiție a Ierusalimului este urmarea esecului de a răspunde la mustrarea Domnului. O femeie cu o familie ideală "nu va mai apuca să se bucure de copiii ei.

15:10-18 Ieremia este urât de proprii săi concetățeni, dar fără temei. Dumnezeu promite însă că el va fi răzbunat și îndreptățit când dușmanii săi vor veni la el să-i

cărea ajutor. Iuda nu va fi în stare să frângă fierul de la nord (caldeenii), ci aceștia vor lua cu ei toate comorile din Iuda. Profetul este nedumerit de persecuțiile și suferințele la care este supus, în lumina faptului că el a fost atât de credincios Domnului. Totuși el găsește resursele necesare de tărie în cuvântul lui Dumnezeu, bucuria și desfătarea inimii lui.

15:19-21 Răspunsul lui Dumnezeu este că profetul a gândit greșit cu privire la El și chiar a exprimat aceste gânduri, din când în când. Or, aceste gânduri trebuie epurate din mintea lui, cum înlătura cineva zgura din metalele prețioase. E posibil că dușmanii lui să se întoarcă la el, dar el să nu se întoarcă la ei! G. Campbell Morgan comentează:

Să-și curețe el inima de această zgură și să se consacre doar aurului pe care-l reprezintă adevarul despre Dumnezeu. Așa și numai așa va fi el pregătit să reprezinte gura lui Dumnezeu, care să rostească mesajele Sale.⁷

Dumnezeu va face din profet un zid de bronz pe care dușmanii săi nu-l vor putea surpa. El îl va izbăvi și răscumpara pe slujitorul Său.

D. Caracterul solitar al misiunii lui Ieremia (16:1-18)

16:1-9 Lui Ieremia i se poruncește să nu se căsătorească, din pricina dezastrului ce stă să se abată. El este singurul barbat din Biblie cărui i s-a poruncit să nu se căsătorească. De asemenea sunt interzise bociul și veselitul, din pricina faptului că moartea este prezentă pretutindeni și din cauza faptului că nenorocirea a fost adusă peste oameni de Domnul însuși.

În legătura cu versetul 7, trebuie să subliniem că era obiceiul pe vremea aceea ca rudele și prietenii să se adune în casa celui care a murit, să frângă pânea împreună, în timp ce elogiau calitățile admirabile ale celui dispărut, band un pahar de vin. În felul acesta ei îi mângăiau pe cei îndurerați. Kelly arată cum a fost transformată această tradiție iudaică de demult de către Domnul nostru:

Practica de a frange paine Tn legSturS cu un deces !n familie pare sa fie punctul de plecare pentru ceea ce a constituit el ca prilej de aducere aminte a morfi Sale. „Nimeni nu va frange painea pentru ci Tn timpul jelirii, ca sa-i mlingaie pentru eel mort; si nimeni nu le va da sa" bea paharul mangaierii pentru tatal sau pentru mama lor." E clar ca aici avem ambele ele-mente ale Cinei [Domnului]. Acesta era un obi-cei binecunoscut Tn randul evreilor, dar Domnul i-a dat o semnificatie cu totul aparte, imprimSn-du-i un nou adevar. A avut legatura cu Pastele deoarece a fost instituit cu acest prilej. Si stabilirea sa in acest moment, si nu in oricare altul, a avut un rost bineprecizat, deoarece a avut menirea de a marca o radicals schimbare fata de marea sarbatoare ce ocupa un loc central si fundamental Tn viata Israelului. Si anume Domnul a pus acum bazele unei noi si diterite sarb&tori pentru crestini.'S

16:10-18 Daca va fi intrebat care este ratiunea tuturor acestor nenorociri pe care Dumnezeu le-a prezis, lui Ieremia i s-a spus sa le aminteasca oamenilor de neascultarea si idolatria parintilor lor si a lor insisi. Dumnezeu Ti va aduce candva pe oameni mapoi din robia lor, dar mai Intai **pescarii** si **vanatorii** (babilonienii) Ti vor urmari si-i vor duce in captivitate, unde Dumnezeu it va pedepsi pentru farade-lega si pacatul lor.

E. Inima statornica a lui Ieremia (16:19-17:18)

16:19-21 Profetul prevede ziua Tn care Neamurile se vor intoarce de la idolii lor, alipindu-se de Dumnezeu. in versetul 21 Domnul exprima hotararea Sa ferma de a o face pe luda sa cunoasca puterea Sa prin mustrarile de care va avea parte.

17:1-11 Idolatria lui luda, adanc intiparita, va duce tn cele din urma la exi-larea sa. Muntele lui Dumnezeu este Ierusalimul.... A te increde in om este un blestem; a te increde in Domnul fti va aduce binecuvantari. Dumnezeu cunoaste inima nespus de inşelatoare a omului si-l va pedepsi pe omul care obtine bogatiile sale pe cai necinstite „**ca o potarniche,¹⁹ care cloceste nişte oua pe care nu le-a ouat ea,**" dupa care vede cum ti pleaca puii.

Versetul 9 nu prea este indragit de oameni, dar este adevarat, reprezentand o foarte corecta apreciere despre inima nenascuta din nou a omului. R. K. Harrison comenteaza pe marginea cuvintelor „deznadajduit de rea" din traducerea KJV s.i „grav de bolnava" din alte versiuni:

Natura omului nenascut din nou se afla Tntr-o stare disperata, daca nu intervine harul divin, fund descrisa drept *grav* de boinava Tn versetul 9 (RSV *disperat de corupta*, sau *disperat tie bolnava meditatie NEB*), Cf. 15:18 si 30:12 unde apare sensul de „incurabilii." Fiecare generatie are nevoie de regenerarea sufletului de catte Duhul si de harul lui Dumnezeu (cf. Ioan 3:5f.; Tit 3:5).20

Pentru cei ce cred ca Ieremia 17:9 ar fi o tnfierare prea aspra a inimii *lor*, vom cita lungul, dar necesarul citat din Matthew Henry:

Exista Tn inima noastra o rautate de care nu sun-tem constienti, pe care nu o banuim ca ar exista. Ba chiar se comite frecvent greseala intre copiii oamenilor ca creada despre ei Tnsisi, sau eel putin despre inimile lor, ca sunt cu mult mai bune decat. Tn realitate. *Inima*, conştiinta omului, Tn starea sa corupta si decazutfi, *este nespus de inşelatoare*. Este vicleana, subtila si falsa: este predispusa la *inlocuire* (caci acesta este sensul adevarat al cuvantului); de aici T^i trage Iacob numele de *inlocuitor*. Ea numeste raul bine si binele rau, Tmbraca lucrurile Tn culori false si le ureaza pace celor carora nu le apartine pacea. Cand oamenii spun Tn inimile lor (adica le permit inimilor lor sa ie strecoare soapta) ca nu este Dumnezeu sau ca El nu vede sau ca nu va cere socoteala sau ca vor avea parte de pace, indiferent cum vor trai; Tn acestea si Tn o mie de alte sugestii similare, inima este Tnşelatoare. lata dar Tn ce consta si adevarul potrivit caruia inima este *deznadajduit de rea*: este mortala, este disperata. Lucrurile au ajuns Tntr-o stare rea si deplorabila, cu neputinta de Tndreptat, daca constiinta, care Tn mod normal, ar trebui sa corecteze erorile altor facultati, ajunge sa fie ea insSsi capul rautatilor si fal-sitStilor. Ce se va afege de un om daca ceea ce ar trebui sa fie Tn el *candela Domnului*, in realitate raspSndeste o luminS falsa, daca loctiitorul lui Dumnezeu Tn launtrul sufletului, caruia i s-a

Tncredintat sarcina de a-I sustine imeresele, in realitate I le tradeaza? Atat de mare e inselaciu-nea inimii Tncat pe buna dreptate putem spune: *Cine o poate cunoaște?* Cine poate descrie clit de reaesteinima.2i

17:12-18 Ieremia se bucurS pentru fap-tul ca Iuda gaseste siguranta la gloriosul si preamaritul tron al lui Dumnezeu. Apoi el se refera la nehibzuinta de a se Tncrede in oricine altcineva si se roaga pentru nadej-dea lui Israel, in numele poporului, pentru izbavire si vindecare. Oamenii Tl TntreabS unde este judecata pe care Dumnezeu a promis-o. Ieremia li aminteste Domnului ca nu a incercat sa fuga de responsabilitatea de a fi un pastor al lui Dumnezeu, dupa cum nu a dorit sa vina ziua urgiei peste Ierusalim, distrugerea sa. El nu a facut altceva decat sa rosteasca cuvintele pe care i le-a dat Domnul. El ll roag2 pe Dumnezeu sa-l indreptateasca, sa-i apere nevinovatia, pedepsindu-i pe cei ce au batjocorit cuvantul lui Dumnezeu.

F. Predica de sabbat a lui Ieremia (17:19-27)

Aici regii lui Iuda si toata Iuda, impre-una cu toti locuitorii Ierusalimului sunt indemnati sa sfinteasca Sabbatul. Li se promite ca vor avea parte de dregatori din dinastia lui David si ca slujbele de Tnchina-ciune de la templu vor continua, daca vor asculta cu totii, si sunt avertizati cu privire la pericolul ce-i pasc in cazul refuzului de a asculta (distrugerea Ierusalimului).

Irving L. Jensen explica de ce a fost atat de importanta respectarea Sabbatului in Israel:

Adevaratul test al relatiei inimii cu Dumnezeu este *ascultarea de Cuvantul Sdu*. Una din legile date Israelului a fost sfm]irea Sabbatului prin abfinerea de la orice munca In acea zi (17:21-22). Dar presiunile tot mai mart ale materialis-mului asupra vietii tuturor, inclusiv asupra vietii copiilor lui Dumnezeu, a facut respectarea acestei interdictii foarte dificil3 si din aceasta cauza tocmai aceasta porunca din cele zece a fost un adevarat test al prioritSrii acordate lucrurilor vremelnice fat5 de cele spirituale !n inima inchinatorului. A fost oare respectarea

Sabatului atat de cruciala pentru Iuda? Acliunea simbolica a lui Ieremia si cuvintele explicite pe care a fost instruit sa le rosteasca ne ofera raspunsul afirmativ la aceasta Intrebare.^{2^}

Principii similare se aplica, Tn cazul crestinilor, cu privire la Ziua Domnului, care este destinata inviorarii spirituale si fizice, pentru ca Tn aceasta zi sa ne aducem aminte de Rascumparatorul nostru si de rascumpararea noastra, sa ne inchinam Domnului si sa comemoram biruinta reputata de Domnul in prima zi a sap-tamanii.

G. Ieremia si casa olarului (cap. 18)

18:1-12 Domnul este olarul; Iuda (numita aici Israel) este vasul. Vasul nu s-a stricat din vina lui Dumnezeu, ci a lui Israel. Lutul este in mSna lui Dumnezeu, pentru ca El sa faca cu el ce doreste - judecata" sau binecu van tare. Dumnezeu ameninta ca va aduce o nenorocire, daca oamenii nu se vor pocai, dar ei se incapataneaza sa afirme ca vor umbla dupa propriile lor planuri.

18:13-17 Domnul spune despre purtarea lor ca este fara precedent si con-trara naturii. Prin idolatria lor ei fac sa vina peste ei o nimicire care Ti va uimi pe cei ce vor vedea tara pustiita. Probabil ca traducerea RSV ne ofera sensul eel mai exact al versetului 14: „Paraseste zapada Libanului st^ncile Sirionului? Sau seaca apele muntilor, ale suvoaielor ce vin proaspete de departe?" Da, te poti bizui pe aceste lucruri *din naturii*, dar Dumnezeu n-a putut sa Se bizuie pe *poporul Sau!* „Desi zapada nu parase\$te Libanul, Israel a uitat izvorul de apa vie din care curge apa vietii."²⁻¹

18:18 La auzul acestor cuvinte, locuitorii Ierusalimului au inceput sa urzeasca comploturi impotriva lui Ieremia, continuSnd sa-si exprime increderea Tn proprii lor preoti si profe^i si sa puna la cale tot felul de viclesuguri prin care sa-l ponegreasca.

18:19-23 Ieremia Tsi exprima regretul pentru faptul ca a Tndraznit sa-L roage pe Dumnezeu sa-i crute. O atare rugaciune nu prea s-ar potrivi pentru credinciosii din aceasta epoca a harului.

leremi
a

917

H. Ieremia si vasul de lut (cap. 19)

19:1-9 Lui Ieremia i se spune sa ia un vas de pamant si sa-l duca la groapa cu gunoi a cetatii, unde sa le vesteasca regilor lui Iuda si locuitorilor Ierusalimului ca "Dumnezeu e pe punctul de a zdrobi Iuda din cauza idolatriei sale si a jertfelor omenesti pe care le aduce. Valea Fiului lui Hinom (Valea Ben-Hinom) va deveni Valea Macelului. in timpul asediului Ierusalimului ce va urma se va ajunge sa se practice canibalismul.

19:10-15 Prin spargerea vasului profe-tul mfiStiseaza haosul si nimicirea ce vor fi provocate de babilonieni. Locurile de ingropaciune vor fi tot mai greu de gasit iar casele in care s-a practicat idolatria vor fi profanate. Ieremia se intoarce m curtea templului si repeta faptul ca judecata sta sa se abata din cauza ca poporul refuzS s& asculte cuvintele lui Dumnezeu si sa se pocaiasca.

IV: PROFETHIMPOTRIVA LIDE-RILOR CIVILI \$1 RELIGIO\$1 AI LUI IUDA (cap. 20-23)

A. Profetie impotriva lui

Pashur

(20:1-6)

Pashur, mai marele slujbasilor din casa Domnului, a poruncit ca Ieremia sa fie batut si pus in butuci. A doua zi, cand pro-fetul a fost eliberat, i-a vestit lui Pashur pierzarea sa, a familiei sale si a intregului Ierusalim precum si a lui Iuda. Regele Babilonului avea sa-i duca in captivitate. Numele lui Pashur a fost schimbat, el numindu-se acum Magor-Misabib („din toate partile numai groaza"), adica exact ceea ce-i va fi dat sa traiasca.

B. Plangerea adresata de Ieremia lui

Dumnezeu (20:7-18)

in versetele 7-18, Ieremia regrets slujba dificila si nepopulara ce i s-a incredintat, spunand ca Domnul l-ar fi convins (in^elat) ca s-o accepte si ca ar dori sa inceteze de a mai transmite acest mesaj nepopular despre captivitatea babiloneana, dar ca nu poate. Cuvantul Domnului il ardea in lSuntrul sau ca un foe. I-a ajuns la urechi planul unora de a-i face rau, dar el

si-a incredintat cauza In mana Domnului. Uneori este plin de incredere, laudandu-L pe Domnul, pe cand alteori ar dori sa nu se fi nascut.

C. Profetie impotriva regelui Zedechia

(21:1-22:9)

21:1-7 Cand regele Zedechia i-a trimis... pe Pashur (o alta persoana decat cea din capitoul 20) si pe Tefania (nu profetul cu acelasi nume) la Ieremia, pentru ca acesta sa intrebe pe Domnul cu privire la babilonienii ce se apropiau, Ieremia le-a trimis inapoi mesajul potrivit caruia Domnul avea sa-i ajute pe invadatori in actiunea lor militara impotriva lui Iuda. Regele si poporul care va supravietui vor fi dusi in captivitate. Cu privire la aceasta actiune intreprinsa impotriva regelui. Kelly comenteaza:

Monarhia a fost dintotdeauna ultimul bastion de binecuvantare Tn istoria Israelului. Daca regele arii avut dreptate, cu toate ca poporul ?i profetii erau atat de rataciti, Dumnezeu Tnca ar fi trimis binecuvantare asupra Israelului. Totul depindea de rege, samanta lui David. Se poate ca Dumnezeu sa-i fi mustrat pe profeti, pe preoti si pe popor, dar El ar fi tinut la ei din pricina ro-bului Sau David, Insa atunci cSnd nu numai ei tnsisi s-au ratacit, ci si regele insusi a devenii capul rautatilor, a devenit imposibil sa mai linii cu ei. Or, tocmai aceasta a fost slujba plina de intristare a lui Ieremia de a vesti aceasta hotarare divina.²⁴

21:8-14 Cei care se vor impotrivi vor pieri; cei ce se vor preda babilonienilor (caldeenilor) vor trai. Casa regala a fost avertizata sa puna capat nedreptatii si asupririi. Locuitorii Ierusalimului, locui-torii vaii, sunt preveniti cu privire la nimicirea ce-i paste. Termenii „**locuitor al vaii, stanca campiei**" sunt probabil termeni de batjocura sau dispret, nefiind dupa cate se pare o descriere literals a Ierusalimului.

22:1-9 Capitolul 22 se ocupa de ultimii patru regi ai lui Iuda, desi nu in ordine cronologica. Iata ordinea istorica in care s-au succedat ei la tron: Iehoahaz, Ieho-iachim, Iehoiachin si Zedechia. Cu alte cuvinte ultimul rege a fost de fapt primul,

pe cand ceilalti sunt redati in ordinea cronologica corespunzatoare.

Cristos ar fi fost un descendent

Zedechia, primul rege, este avertizat sa faca dreptate si neprihanire. Altminteri Iuda, desi minunata precum Ghileadul si Libanul, va fi despuia si lipsita de populate. Avertismentul este pus in aplicare prin modul in care s-a desfasurat istoria a trei regi, ce au sfarsit tragic.

D. Profetie impotriva regelui Salum

(22:10-12)

Salum, al doilea rege, numit si Iehoahaz, a fost fiul lui Iosia. El a fost dus in captivitate in Egipt, unde a si murit fara sa-si mai vada patria.

E. Profetie Impotriva regelui

Iehoiachim (22:13-23)

22:13-19 Iehoiachim, al treilea rege, si-a cladit palatul cu munca unor muncitori ce nu au fost platiti, necalcand pe urmele tatalui sau (Iosia) si fiind, prin urmare, tarat afara din Ierusalim, murind fara sa fie jelit. El avea sa fie ingropat ca un magar, adica aruncat intr-un sant.

22:20-23 Populatiei i se spune sa se suie in Liban si Basan si sa jeleasca zdrobirea indragostitilor lor (adica a aliatilor straini) si a pastorilor lor (dregatorilor) de catre Nebucadnetar. Oamenii acestia vor geme impovarati de durerile captivitatii.

F. Profetie impotriva regelui Iehoiachin

(22:24-30)

Conia (numit si Ieconia si Iehoiachin), al patrulea rege, avea sa fie dus in captivitate de catre babilonieni, la Babilon, unde avea sa moara. Nici unul din descendentii sai nu va mai sedea pe tronul lui David. Nici un vlarstar al lui Ieconia nu l-a urmat pe tron. Cel care l-a urmat pe tron, Zedechia, ultimul rege, a fost unchiul sau. Charles H. Dyer comenteaza pe marginea acestui fapt:

Profetia aceasta mai are darul de a explica genealogiile lui Cristos de la Matei 1 si Luca 3. Matei a prezentat spita juridica a lui Cristos, prin tatul sau vitreg, Iosif. Dar spita lui Iosif provenea din filiera lui Sealtiel, care a fost fiul lui Iehoiachin (Ieconia, Mat. 1:12; cf. 1 Cron. 3:17). Daca

fizic al lui Iosif' si nu S-ar fi nascut din fecioara, nu ar fi intrunit calitatile necesare pentru a fi Regele Israelului. Luca a prezentat spita fizica a lui Cristos prin Maria, care descindea din David prin spita fiului sau Natan (Luca 3:31). In cazul acesta Cristos nu S-a aflat sub „blestemul” lui Iehoiachin. ^

G. Profetie despre regele neprihanit

(23:1-8)

Dregatorii (p5stori) sunt condamnatii pentru esecul de a fi avut grija de poporul lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu va reface o ramasita a poporului Sau, careia ii va da p&stori credinciosi. El If va ridica pe Mesia, ca sa le fie Rege. In acest punct Kelly ne face o atentionare ce nu este pe placul tuturor:

Este limpede ca profetia aceasta ne indreapta privirile spre Mesia, Domnul Isus. Dar Mesia este Domnul Isus nu atat in raport cu noi, cat cu Israel. Este foarte important sa facem aceasta distinctie. Si nu vom pierde daca vom face acest lucru. Multe persoane au impresia ca daca aces-te profetii nu se aplica la crestini si la biserica, vom suferi o pierdere, Dar nu poti sa iei ceva de la vecinul tau fara sa. pierzi cu mult mai mult decat va pierde vecinul. Fara Tndoiala si el va pierde ceva. dar tu vei pierde cu mult mai mult. Iar daca acest fapt este valabil in lucrurile natu-rale, cu atat mai mult este el adevarat in cele spirituale. Nu ne putem permite sa-l fraudam pe Israel nici macar cu o fararna din partea ce i se cuvine, fSra ca prin aceasta sa nu ne saracim pe noi Tnsine cu mult. ²⁶

In versetul 5, Mesia este numit **Vlastarul** (sau Fiul) lui **David**. La Zaharia 3:8 El este „Robul Meu, VLASTARUL.” La Zaharia 6:12, El este prezentat drept „Omul al carui nume este Vlastarul.” Iar in Isaia 4:2 El este „Odrasla Domnului.” Acestea corespund cu cele patru moduri in care este prezentat Cristos in Evanghelia -ca Rege, Rob, Fiul Omului si Fiul lui Dumnezeu.

„DOMNUL **NEPRIHANIREA** NOAS-TRA” sau *Iehova Tsidkenu* (v. 6) este unul din cele sapte nume compuse ale lui Iehova.²⁷ M'Cheyne a compus un excelent imn bazat pe aprecierea tot mai mare a Domnului, avand ca titlu:

**lerem
ia**

919

Iehova Tsidkenu -
Domnul Neprihdnirea Noastra

Candva eram un strain fata de
har si fata
de Dumnezeu,
Nu stiam in ce primejdie ma aflu
si nu-mi
simteam povara;
Desi prietenii vorbeau plini de
incantare
despre Cristos pe cruce,
Iehova Tsidkenu nu Tnsemna
nimic pentru
mine.

Adesea citeam cu placere,
pentru
mangaieri sau angajare,
furtunoasele texte ale lui Isaia si
calmele
pagini ale lui Ioan;
Dar chiar si atunci cSnd mfatisau
lemnul
stropit de sange,
Iehova Tsidkenu nu insemna
nimic pentru
mine.

Ca lacrimile siroind pe obrazul
ficelor
Sionului,
Am plans cand apele I-au
coplesit suffice-
tul;
Si totusi n-am crezut ca pacatele
mele au
fost cele ce L-au tintuit pe cruce;
Iehova Tsidkenu tot nu Tnsemna
nimic
pentru mine.

Cand harul fara plata m-a
trezit, prin lumina de sus,
Ororile legii m-au mgrozit si m-
am temut de moarte;

Nici un adapost n-am mai gasit
Tn eul meu propriu -
Iehova Tsidkenu trebuie
neaparat sa-mi fie Mantuitor -
mi-am zis.

Ororile mele au disparut dintr-
odata in
fata acestui nume scump;
Vinovatia mea si teama el le-a
alungat, iar
eu cu Tndr3znealS m-am apropiat
Ca sa sorb din izvorul datator de
viata,
oferit mie fara plata -
Iehova Tsidkenu Tmi este acum
totul!

Iehova Tsidkenu! Comoara

inimii mele,
lauda buzelor mele,
Iehova Tsidkenu! Nicicand nu
voi mai ft
pierdut!

in Tine voi birui, de-ar veni
suvoaiele sau departe de-as
merge -Tu, ancora vietii mele,
stalpul care ma sustine, platosa
si scutul meu!

Chiar prin valea umbrei mortii
de-ar fi sa tree,
Spre acest nume tmi voi atinti
privirile, și chiar de-ar fi sa sovai
El imi va fi pavaza,
Caci desi de-ale vietii valuri
Domnul m-ar putea scuti,
Iehova Tsidkenu va ramane de-a
pururea cantarea buzelor mele,
pana la moarte. -*Robert Murray
M'Cheyne*

Dumnezeu va fi cunoscut drept
Cel care a readus poporul in
propria sa tara.

H. Profetie împotriva profetilor falsi din Iuda (23:9-40)

23:9-22 Restul capitolului 23
este o solemnă condamnare a
profetilor mincinosi, atat ai
Israelului, cat si ai Ierusa-
limului. Acestia din urma au
continual sa promita pacea, dar
daca ar fi ascultat de Cuvântul
lui Dumnezeu, ar fi stiut ca jude-
cata Sa era inevitabila si ca avea
sa continue pana cand aveau sa
se împlineasca pla-nurile divine.
Acesti profeti vorbeau fara sa
poseze Împuternicirea divina.

23:23-29 Dumnezeu
omniprezent si atotstiutor ii
demasca pe profeti pentru
visurile lor, care Ti duceau pe
oameni Tn ratacire. Visele lor
erau ca pleava, in com-paratie
cu cuvântul lui Dumnezeu, care
este ca si grSul hranitor, dar si
ca un foe si ca un ciocan.

23:30-32 Domnul li Se
Împotrивeste acestor profeti
mincinosi. Yates Ti descrie foarte
adecvat:

Ei erau profesioni?ti care
pretindeau cfi vorbesc cu autoritate
divina, dar in realitate rosceau mi.n-
ciuni si !nșelaciuni. Ieremia le
aduce trei acuze. El spune ca erau
imorali, ca nu-L cunoșteau pe
Dumnezeu și ca nu aveau nici un
mesaj pentru popor. Erău
nepasatori fata de responsabilitatile
sacre și au coborSt stacheta
normelor morale ale poporului prin
participarea lor activa Tn pacat.
Cunnșintele lor despre Dumnezeu
erau la un nivel foarte scazut.
NeTntelegand natura Lui

sfanta, ei credeau si predicau ca nu era cu putinta" ca El sa pSrasedasca Israelul.²⁸

Dar acesti profeti falsi nu au existat doar atunci, ci sunt si azi printre noi.

23:33-40 Se pare ca oamenii TI batjo-coreau pe Ieremia, intreband: „Care este povara (oracolul)?” Profetul trebuia sa le raspunda ca ei insisi sunt povara si ca El se va descotorosi de ei. Dumnezeu le-a interzis sa mai foloseasca termenul „povara” (oracolul) in semn de batjocura. Daca se vor dovedi neascultatori, El ji va pedepsi cu asprime.

V. PROFETII PRIVITOARE LA DIS-TRUGEREA IERUSALIMULUI SI LA CAPTIVITATEA BABILONIANA (cap. 24-29)

A. Semnul smochinelor (cap. 24)

24:1-7 Domnul i-a aratat lui Ieremia doua cosoiri cu smochine, puse inaintea templului. Unul din cosuri continea smochine foarte bune iar celalalt avea smochine foarte rele.

Smochinele bune infatisau exilatii din Babilon, care aveau sa fie readusi in patria lor, intrucat ei aveau sa se intoarca la Domnul cu inima intreaga.

24:8-10 Smochinele rele infatiseaza oamenii ramasj in tara dupa deportarea din timpul domniei lui Ieconia. Exilatii vor fi readusi in patrie, dar ceilalti vor fi imprastiati si nimiciti de sabie, foamete si ciuma.

B. Prezicerea celor saptezeci de ani de captivitate babiloniana (25:1-11)

Ieremia TI avertizase pe toti locuitorii Iudei timp de douazeci si trei de ani; tot asa si alti oameni ai lui Dumnezeu i-au chemat fara incetare la pocainta. Dar pentru ca ei au refuzat sa asculte, acum aveau sa fie dusi in robie la Babilon de catre robul lui Dumnezeu, Nebucadnetar, unde aveau sa ramana timp de saptezeci de ani.

Motivul pentru care captivitatea a durat saptezeci de ani, termen care le-a fost comunicat evreilor dinainte de catre Dumnezeu, ne este

prezentat in 2 Cronici 36:20,21: Iar pe cei ce au scapat de sabie i-a dus

in Babilon, unde acestia au devenit slu-jitorii lui si ai fiilor lui pana in timpul domniei regatului Persiei, pentru ca sa fie implinit cuvantul. Domnului rostit prin gura lui Ieremia, pana cand tara se va fi bucurat de sabbatele ei. Cat timp a zacut devastata, a tinut sabbatul, pana la implinirea celor saptezeci de ani.

„Se caieste”, adica nu Se schimba
Tn pri-vinta *promisiunilor Sale*
neconditionate.)

Levitic 25:3-5 ne invata ca tara trebuia sa ramana necultivata tot la al saptelea an. Oamenii evident nu respectaserS aceasta lege.

C. Stapanii babilonieni vor fi judecati

la randul lor (25:12-38)

25:12-29 Speranta unei reveniri ime-diate a fost, prin urmare, o minciuna. Dupa saptezeci de ani, Dumnezeu avea sa-Si indrepte mania asupra caldeenilor (babilonienilor). Sub simbolul unui pahar de vin, lui Ieremia i se spune sa rosteasca furia lui Dumnezeu asupra lui Iuda si a altor natiuni ce urmeaza a fi zdrobite de Nebucadnetar si, in cele din urma, asupra lui Nebucadnetar insusi (regele Sisacului). Prin aceasta rostire profetica, Ieremia a avut sarcina de a le spune acestor natiuni ca *trebide* sa bea... paharul maniei lui Dumnezeu. Daca Dumnezeu pedepseste mai intai Ierusalimul, sa nu se astepte na-tiunile sa scape de pedeapsa.

25:30-38 Versetele acestea amplifies terorii pahamlui maniei cumpbite a lui Dumnezeu, prin recurgerea la termeni adecvati pentru exprimarea acestei manii, cum ar fi **va raci... va striga.... vuiet**. Liderii turmei evreilor se vor boci din pricina fap-tului ca Domnul a pradat pașunea lor.

D. Avertismentele date de Ieremia poporului (cap. 26)

26:1-11 Lui Ieremia i se spune sa stea in curtea templului si sa-i avertizeze pe oameni ca daca nu se vor pocai, Domnul va parasi templul, cum parasise si șilo. (Observati ca *promisiunile conditionate* ale lui Dumnezeu sunt supuse schimbarii („caintei”) din partea lui Dumnezeu, in cazul in care omul nu indepline.ste condi-tiile cerute [versetul 3]. Dar Dumnezeu nu

leremi
a

921

Preotii si profetii falsi, Tmpreuna cu oa-menii de rand s-au umplut de furie Tmpotri-va profetului, Tncepand sa-1 ameninte.

26:12-19 Nemfxicat, leremia repeta mesajul. Apoi printii si tot poporul Tl aparS, iar batranii Ti amintesc gloatei ca Mica pro-fetise cu Tndrazneala Tn zitele unui rege bun si nu fusese omorat.

26:20-24 Versetele acestea ar putea fi argumentul prezentat de opozitie sau ar putea fi pur si simplu consemnarea faptu-lui cf lehoiachim a ordonat executarea unui profet numit Uriia, care a profetit ace-leasi lucruri ca si leremia. Dar Ahicam fiul lui Safan reuseste sa-I izbaveasca pe leremia de la moarte.

E. Semnul jugului (cap. 27)

27:1-11 Profetia aceasta este plasata in timpul lui lehoiachim (v. 1), dar restul capitolului arata ca a avut loc Tn timpul domniei lui Zedechia. Explicatia unora ar fi ca am avea de a face cu o greseala de copiere. Ambasadorii a cinci regi dintre Neamuri venisera la Ierusalim, probabil cu scopul de a incheia o alianta Impotriva Babilonului. Acestora li se spune, prin intermediul pildei legaturilor si jugurilor, ca jugul Babilonului va fi peste ei pana cand Babilonul va fi cucerit de Medo-Persia si ca daca nu se vor supune jugului, vor fi nimiciti - asta Tn pofida spuselor pro-fetilor falsi din aceste natiuni.

27:12-22 Nota lui Ryrie privitoare la o datina din strabuni, aplicata la templul evreiesc, va fi in masura' sa aduca lamuriri acestuipasaj:

De obicei un cuceritor lua idolii unui popor cucerit si-i plasa tn templul propriului sau dumnezeu. tntrucat iudaismul a tost o religie lipsitg de icoane, au fost luate vasele din templul

Zedechia este rugat de leremia sa se supuna babilonienilor si sa nu-i creada pe profetii mincinosi care preziceau ca vasele casei Domnului vor fi Tn curSnd readuse din Babilon. leremia a sugerat ca profe| ii sa-si dovedeasca autoritatea rugandu-L pe Dumnezeu s3 previna transportarea vaselor din Ierusalim la Babilon. Dar Tn zadar va fi orice efort. Vasele vor fi duse Tn

Babilon, unde vor ram&ne pana la st'Srsitul captivitatii - respectiv saptezeci de ani.

F. Profetia falsa a lui Hanania si moartea acestuia (cap. 28)

28:1-9 Hanania fiul profetului Azur face prezicerea falsa potrivit careia capti-vitatea babiloneana va lua sf3rșit in timp de doi ani. leremia raspunde ca bine ar fi sa fie asa, las^nd Tnsa sa se Tnteleaga ca profetia lui Azur nu se va Tmplini. Profetii adevarati preziceau cu totii fara deosebire ca peste Iuda se va abate o nenorocire, Tn timp ce profetii falsi preziceau ca va urma o perioada de pace.

28:10-17 Hanania a sfaramat jugul de lemn ce fusese pe grumazul lui leremia, si a facut o profetie mincinoasa. leremia a plecat apoi din acel loc (v. 11). Kelly Tl elo-giaza pe profet pentru puterea sa de staplinire:

Slujitorul Domnului nu se cearta. Același om, leremia, ce fusese ca un zid de neclintit, care se impotrivise regilor și profetilor și preotilor fata in fata, refuza acum sa se certe cu profetul Hanania.

Motivul pentru care se poarta asa esle simplu. leremia a muștrătat și a avertizat, cata vërne mai era nadejde de pocainta sau c^it timp harul Tndelung rabdator o cerea, dar din clipa Tn care nu mai funcționa nici o con^tiinta treaza, cand nici nu se mai prefăceau ca cinstesc numele Domnului, leremia Tsi vede de drum, lasandu-L pe Dumnezeu sa judece intre profet si profet. Daca leremia era un profet autentic, Tn mod necesar Hanania era un profet fals.³¹

Dar Dumnezeu va pune un jug de fier peste natiuni ca sa slujeasca regelui Nebucadnetar al Babilonului. Hanania este Tnfierat ca un profet mincinos si i se comunica ca va muri chiarTn anul acela. Și Tntr-adevar asa a fost: el a murit peste doua luni (cf. v. 1, **luna a cincea si v. 17 luna a saptea**).

G. Mesajul lui leremia catre captivii

evrei din Babilon (cap. 29)

29:1-9 Aceasta e scrisoarea pe care leremia... a trimis-o captivilor din Babilon, prin care Ti sfătuia sa se pregateasca sa stea acolo vërne Tndelungata si-i avertiza sa nu asculte de profetii falsi si de cei ce se ocu-

pau cu ghicitul.

29:10-14 Domnul promite ca robia babiloneana se va sfarsi dupa saptezeci de ani si ca poporul se va Tntoarce in patrie.

Versetul 13 este o Tncurajare catre toti cei ce L-au cautat pe Domnul, uneori fara sa reuseasca, in aparenta, sa-L gaseasca:

Cuvantul lui Dumnezeu catre poporul Sau in vremea lui Ieremia este si astazi acelasi cuvSnt sigur al Sau pentru oamenii care au pacatuit si au pierdut legStura cu Cel NemarginiL. Nici un gest mecanic, nici o manifestare de forma a interesu-lui pentru El nu poate sa ne asigure aceasta comoarS nepretuita, mai de pret decSt tot aural din lume. El este intotdeauna la dispozitia noas-tra, tanjind de dor ca toti oamenii sa priveasca spre El si sa traiasca. Bratele Lui sunt deschise totdeauna, invitandu-i cu dragoste pe toti cei ce sunt dispusi sa se Tntoarca la El. Dar tot atSt de adevarat este si faptul ca cine cauta trebuie sa caute cu tot dinadinsul, sS-si dea toate silintele. Cei ce ajunge sa-si dea seama de cat de mult are nevoie de Dumnezeu, ca numai darul Lui il poate multumi pe deplin si, prin urmare, pomeSte in cautarea Lui, va putea fi asigurat de biruinta daca va cauta cu toata inima. Curatirea, pacea, bucu-ria, biruinta vor fi ale sale, ca dar din mana lui Dumnezeu, Cel care tsj gase?te desfatara Tn a le spune copiii Sai: „Bine ati venit acas!”-^

29:15-32 Contrar celor spuse de profetii falsi din Babilon, regele si oamenii r5masi in Ierusalim aveau sa suferi de sabie, foamete si ciuma, pentru refuzul lor de a asculta de cuvintele lui Dumnezeu. Se vesteste pierzarea asupra a doi profeti min-cinosi, Ahab fiul lui Colaia, si Zedechia fml lui Maaseia, si asupra altuia numit Semaia Nehelamitul, care a scris scrisori prin care 1-a muștrat pe preotul de la Ierusalim pentru ca nu si-a fkcut datoria si nu 1-a aruncat pe Ieremia in temnita. Preotul Tefania i-a citit lui Ieremia aceasta scrisoare. Acesta din urma a profetit atunci ca familia lui Semaia va fi nimicita si ca el nu va apuca sa vadS sfarsitul captivitatii babiloniene.

VI. PROFETn PRIVITOARE LA RESTAURARE (cap. 30-33)

Capitolele 30-33 contin mesaje de

nadejde si izbavire, constituind un punct luminos in aceasta carte plina de judecatile lui Dumnezeu. Clyde T. Francisco le-a ca-racterizat dupa cum urmeaza:

N-au tost scris pasaje mai miscatoare decat cele gasite Tn aceasta sectiune din Ieremia. Desi majoritatea mesajelor sale s-au referit la judecata si condamnare, cand a avut visul privitor la viitor, profetul a putut, Tn starlit, sa predice asa cum fi dadea ghes inima. Si astfel si-a varsat toata inima Tn aceste predici.³³

Revenirea din captivitate a fost doar implinirea partiala a acestor capitole. Mesajul vestit in ele ne indreapta privirea spre vremurile din urma si spre restauratia finala.

Este o sectiune foarte importanta, mtrucat confine faimosul pasaj despre noul legamant, ce prezice trezirea natiunii Israel. Aceasta poate avea loc doar dupa „vremea necazului lui Iacob” (Marea Strarntorare) din 30:4-17. Dumnezeu Isi tine legamantul, contrar parerilor unora. Lui Ieremia i se spune sa cumpere un ogor, prin care sa demonstreze certitudinea restauratiei.

A. Captivii vor fi adunati iara?i (cap. 30)

30:1-11 Atat Israelul, cat si Iuda vor fi stranse iarasi la un loc. Mai Tntai va veni vremea necazului lui Iacob (Marea Strarntorare), apoi Dumnezeu va frange puterea Neamurilor pe care o exercitasera acestea asupra poporului Sau. Promisiunea ca Dumnezeu li-1 va ridica pe David regele lor este interpretata In general ca referindu-se la Domnul Isus, samanta lui David. Dar unii o interpreteaza Tn sensul ca s-ar referi la David cel din Vechiul Testament care ar urma sa Tnvie din morti.

30:12-17 Desi surerintele natiunii par Tn prezent (adica pe vremea lui Ieremia, n.l.r.) incurabile, Dumnezeu le va vindeca israelitilor ranile si-i va prada pe dusmanii lor.

30:18-24 Versetele acestea descriu conditiile idilice ce vor dornni Tn timpul Mileniului. Ultimele doua versete ale capi-

tolului descriu judecata lui Dumnezeu asupra celor rai, care va precede binecuvântarea Sa asupra Israelului, cum reiese din capitolul următor.

un bucătar învățat de o mare

B. Tara va fi restaurata (31:1-30)

31:1-20 "În cuvinte pline de tandrețe, Domnul promite că va restaura Israelul, adică cele zece triburi din nord; oamenii se vor întoarce din toate colturile lumii; vor fi plini de cântece, în loc de jale.

Rahela își plânge fiii - o expresie figurată prin care se semnifică durerea exilaților. Toată durerea aceasta se va sfârși când Israel se va pocăi și va fi iertat de Dumnezeu. Matei citează versetul 15 în legătură cu masacrarea pruncilor de către Irod (Mat. 2:18). Iată ce spune Kelly pe această temă:

Ce frumos este să vedem că Duhul Sfânt... aplică la acel eveniment pasajul privitor la durere, dar nu unul privitor la bucurie... El nu s-a referit decât la ceea ce s-a împlinit. Mare era durerea în acele clipe, chiar în locul nașterii monarhiei. Domnea un zbucium sfâșietor tocmai în locul unde ar fi trebuit să se audă strigate de bucurie. Nașterea lui Mesia ar fi trebuit să fie semnalul pentru că în toată țara Israelului, cu mic cu mare, să izbucnească toți în osanale de bucurie. Și așa ar fi fost. Dacă ar fi existat credința în Dumnezeu și în făgăduința Sa, dar n-a existat! Mai mult, întrucât poporul era într-o stare de rușinoasă necredință, pe tronul țării se afla un uzurpator edomit. Prin urmare în țara a domnit violența și înșelăciunea iar Rahela și-a plăns copiii și n-a putut fi mângaiată, deoarece aceștia nu mai erau. Asadar Duhul Sfânt a aplicat prima parte a profetiei. dar S-a oprit în acel punct.^{3*}

31:21, 22 Israelul pocăit se va întoarce pe drumuri marcate cu semne rutiere și borne. Zilele necredincioșiei sale se vor fi terminat, întrucât Domnul a realizat ceva nou - o femeie va îmbrățișa un bărbat. Femeia de aici este Israelul iar bărbatul este Iehova. „Prezicerea,” scrie Williams, „este că fecioma Israel va înceta să umble «încolo și-ncoace, alegând după idoli», cautându-L, în schimb, și alipindu-se de Emanuel.”³⁵ Kelly,

puritate a învățăturilor, explica de ce interpretarea atât de răspândită a părții a doua a versetului 22 nu este cea valabilă:

S-a încetățenit obiceiul printre Părinți, precum și printre cei divini.... să se aplice pasajul acesta la nașterea Domnului din Fecioara Maria, dar profetia nu conține nici cea mai mică referire la ea. O femeie ce îmbrățișează un bărbat nu e totuna cu Fecioara ce îmbrăpșează și da naștere unui fiu. Îmbrățișarea unui bărbat nu are absolut nici o legătură cu nașterea unui copil.³⁶

31:23-30 Iuda va fi și ea restaurată iar cetățile ei vor fi rezidite. În acest punct, Ieremia s-a trezit din somnul său plăcut. Atunci Iuda, cât și Israelul vor fi din nou populate. Oamenii vor fi pedepsiți pentru propria lor faradelege, nu pentru păcatul părinților lor.

C. Dezvăluirea noului legământ (31:31-40)

Vor veni zilele când Dumnezeu va încheia un legământ nou cu... Israel și cu... Iuda, nu ca legea, ci un legământ al harului. Oamenilor li se va darui o nouă natură morală, iar cunoștința Domnului va fi universale (Vezi Ev. 8:8-13; 10:15-17).

Dumnezeu a încheiat noul legământ în principal cu Israel și cu Iuda (v. 31). Spre deosebire de legea lui Moise, a fost un legământ necondiționat. A subliniat ce va face Dumnezeu, nu ce trebuie să facă omul; observați de câte ori apar cuvintele „Eu voi” în versetele 33 și 34. Isus este Mediatorul (Mijlocitorul) noului legământ, pentru că prin El sunt asigurate binecuvântările acestui legământ (Ev. 9:15). Legământul a fost ratificat prin sangele Său (Luca 22:20). El nu va intra în vigoare pentru Israel decât la a Doua Venire a lui Cristos. Între timp însă credincioșii individuali se bucură de unele din beneficiile sale, de pildă, de faptul că motivația ascultării este harul, nu legea; apoi Dumnezeu este Dumnezeul lor iar ei sunt oamenii Săi; Dumnezeu nu-și mai amintește de păcatele și fărâșele lor. Cunoștința universală a Domnului (v. 34a) urmează să se împlinească în timpul Mileniului.

Cei care ar dori sa stearga Israelul de pe fata pamantului ar face bine sa invete ver-setele 35 si 36. Israelul ar Tnceta sa fie o natiune doar atunci c&nd legile soarelui, Iunii, stelelor si ale marii ar Tnceta Tnaintea lui Dumnezeu. Ierusalimul va fi rezidit in viitor iar zonele in prezent necurate vor fi „**sfinte pentru Domnul.**” („Tnchinat Domnului”, Tn versiunea romana, n.tr.)

poata face
El.

- Autor necwoscuit

Desi Dumnezeu va distruge Ierusalimul

D. Rezidirea ceratii (cap. 32)

32:1-5 Babilonienii Tncepusera" Tntre timp asediul asupra cetStii. Zedechia TI aruncase pe Ieremia Tn Tnchisoare... In curtea Tnchisorii pentru faptul ca a prezis succesul babilonienilor. In versetul 4 gasim una din cele trei profetii rostite cu privire la Zedechia. Aici se spune ca va vedea pe regele Babilonului fata Tn fata. In Ezechiel 12:13 citim ca nu va vedea Babilonul sj ca va muri in Babilon. Iata cum s-au Implinit aceste profetii aparent contradictorii: Nebucadnetar i-a scos lui Zedechia ochii la Ribla, Tn tinutul Hamat (2 Regi 25:7). Apoi Zedechia a fost dus Tn Babilon, dar nu a vazut Babilonul, deoarece Ti fusesera scosi ochii, si a murit acolo.

32:6-25 Dand dovada de ascultare fata de Domnul, profetul a cumparat ogorul varului sau Hanamel... din Anatot cu saptesprezece sicli de argint. (Hanamel se prezentase la el cu aceasta oferta.) Aceasta a fost asigurarea data poporului ca Dumnezeu Ti va readuce Tn patrie din Babilon. Ambele titluri de proprietate au fost date Tn grija lui Baruc, spre a fi pas-trate de acesta Tn vase de lut. Vazand cum babilonienii asediaza Ierusalimul, Ieremia se va fi mtrebat de ce i-a spus Dumnezeu sa cumpere ogorul din Anatot.

32:26-44 Raspunsul Domnului c&tre Ieremia este clasic: „**Iata, Eu sunt Domnul, Dumnezeul oricarei fapturi. Este ceva prea greu pentru Mine?**”

MSntuitorul poate rezoiva orice problems,
Itele Tncurcate ale vietii Ie poate descurca.
Nimic nu e prea greu pentru Isus;
Nu e nici un lucru pe care sa nu-L

pentru idolatria oamenilor, totusi mai tar-ziu El ti va aduna pe ai Sai si-i va binecu-vanta nespun de mult. Din nou se vor cumpara si vinde proprietati iar titlul de proprietate asupra ogorului din Anatot va fi valabil Si Tn acea zi viitoare.

timpul luptelor, **Regele Zedechia** i-a determinat pe oameni sa se Invoiasca sa-i elibereze pe

E. Recunoasterea legamantului (cap. 33)

33:1-16 Pe cand Ieremia Tnca se mai afla Tn curtea Tnchisorii, Domnul i-a daruit alte fagaduinte pline de speranta pentru restaurarea Israelului si a Iudei - tara va fi repopulata cu oameni plini de bucurie; muntii vor fi plini de turme; si bucuria suprema va consta Tn faptul ca Mesia, „**Vlastarul de neprihanire**” descins din **David**, va veni. **Ierusalimul... se va numi DOMNUL NEPRIHANIREA NOASTRA.** Iehova daruiesc numele Sau Israelului restaurat, dupa cum un barbat Ti daruiesc miresei sale numele si dupa cum face Cristos cu biserica(1 Cor. 12:12).

33:17-26 Promisiunea lui Dumnezeu privitoare la perpetuarea dinastiei davidice si la preotia levitica este la fel de nestra-mutata ca legamantul lui Dumnezeu cu ziua Si noaptea. Unii din oameni Il acuzau pe Dumnezeu ca Si-ar fi parasit si uitat cele doua case - Israel si Iuda si ca astfel i-ar fi dispretuit pe Iudei ca fiind niste lepadali, ca ar fi ca unii ce au Tncetat sa mai existe ca popor. Domnul raspunde ca legamantul Sau cu poporul Sau este tot atat de nestra-mutat ca TnseSi legile naturii. Descendentii lui David vor fi tot atat de nenumarati precum ostirea cerului Si nisipul miirii.

VII. SECJTUNEA ISTORICA (cap. 34-35)

A. Caderea lui Iuda si a Ierusalimului (cap. 34-39)

/. Prezicerea captivitatii lui Zedechia (cap. 34)

34:1-7 Pe cand babilonienii asediau Ierusalimul, lui Ieremia i s-a poruncit sa-i spuna regelui Zedechia ca va fi dus Tn exil si cava muri Tn Babilon, desi... nude sabie.

34:8-22 La un moment dat, Tn

**lerem
ia**

925

toti sclavii evrei, probabil cu gandul ca acestia sa poata contribui la apararea cetatii. Ulterior, cand dusmanul s-a retras un timp, sub presiunea armatei egiptene (37:1-10), oamenii i-au readus insa pe acesti sclavi eliberati la starea de robie! Si astfel ei au profanat numele lui Dumnezeu prin faptul ca si-au calcat promisiunea ce au facut-o inaintea Lui. Prin urmare, Dumnezeu a decretat ca ei sa cunoasca „**Hbertatea**” **sabiei... ciumei si foametei.** Cei ce ratificasera **legamantul** de a-i eli-bera pe sclavi (v. 15) prin jertfirea unui **miel** in zona templului, dupS care si-au calcat **legamantul**, vor fi dati pe mana duşmanilor pentru a fi macelariti de acedia. **Zedechia... si prin|ii sai** vor fi dusi in captivitate. Babilonienii vor reveni si vor arde cetatea cu foe.

2.

*Rasplatireaascuhariirehabiti*br(ca p. 35)

35:1-11 Ieremia a ascultat de Domnul, invitandu-i pe rehabiti in casa Domnului si oferindu-le sS bea vin. Rehabitii au refuzat politicos sa bea, din pricina instructiunilor pe care tatal lor li le daduse. De asemenea, ei au refuzat sa cladeasca o casa, s& semene samSntS, s& sadeasca o vie sau sa posede vii. (Ei fusesera obligati sa locuiasca" in Ierusalim datorita caldeenilor ce inaintau.) S/i astfel ei si-au pastrat caracterul de pelerini. Ce exemplu demn de urmat!

35:12-19 in contrast izbitor cu ei erau oamenii din Iuda, care nu au ascultat de Dumnezeu, drept pentru care aveau sa fie pedepsiti. Rehabitii aveau s& fie rasplStiti prin faptul cS intotdeauna urmau sa aiba un om care sa stea inaintea lui Dumnezeu. Rehabitii au fost numiti asa dupf Rehab, al carui fiu Ionadab a fost plin de ravna in ajutorul dat lui Iehu la extirparea inchinarii la Baal in regatul de nord in anul 841 i.Cr. Erau un trib nomadic descins din cheniti (1 Cro. 2:55), care se alipisera de Iuda sj con-tinuasera sa" fie asociati cu iudeii, desi nu s-au identificat cu modul lor de viata (*Daily Notes of the Scripture Union*),

Unii sunt de parere c& rehabitii au fost asimila^i de tribul lui Levi si ca astfel se implineste profetia lui Dumnezeu. Desi nu putem sa-i identificam pe rehabiti in

prezent, credem ca identitatea lor va fi dezvaluita in timpul Mileniului.

*3. Regele Iehoiachim arde
sulul lui
Ieremia (cap. 36)*

36:1-10 In al patrulea an al lui Iehoiachim, Domnul i-a poruncit lui Ieremia sa redacteze toate profetiile pe care le-a transmis; acestea i-au fost dictate lui Baruc si citite de acesta in public in templu, dupa un an. Nu ni se da nici o explicatie cu privire la motivul pentru care Ieremia a fost impiedicat sa se deplaseze el insusi la templu. Se stie ca in acest timp nu era intemnitat, dar, desigur, continua sa se afle sub urmarire.

36:11-19 Cand Micaia a auzit profetiile, le-a raportat imediat printilor. La randul lor, acestia au cerut sa le fie adus Baruc, pe care l-au rugat sa le citeasca profetiile. Apoi i-au spus lui Baruc, ca atat el, cat si Ieremia sa se duca si sa se ascunda si sa nu stie nimeni unde se afla.

36:20-26 Cand printii i-au raportat regelui (Iehoiachim) chestiunea, la curtea regala, acesta a cerut sa-i fie adus sulul. Apoi, in timp ce Iehudi Ti citea, regele a taiat portiuni din sul (adica din Cuvantul lui Dumnezeu) si le-a aruncat in foc, aceas-ta fiind o imagine plastica a ceea ce fac, de atunci incoace, liberalii si rationalii, tii cu Cuvantul lui Dumnezeu! In cele din urma, tot sulul a fost mistuit, desi nu fara ca mai inainte cei trei printi sa fi protestat impotriva faptei regelui. Regele i-a cautat pe Baruc si pe Ieremia, dar Domnul i-a ascuns.

36:27-32 Dupa ce regele a ars sulul, Ieremia a redactat din nou profetiile, adaugand o sectiune foarte adecvata despre groaznica pierzare a lui Iehoiachim! Faptul ca Iehoiachim a fost fml lui Iehoiachim si succesorul sau (2 Regi 24:6) pare sa invalideze blestemul din versetul 30a. Explicatia oferita de obicei este ca Iehoiachim a domnit doar trei luni, timp insuficient pentru a avea vreo semnificatie.

*4. Ieremia intemnitat si
interogat de
Zedechia (cap. 37, 38)*

37:1-10 Desi Regele Zedechia, domnitorul vasal lui Nebucadnetar, nu a luat

seama la cuvintele lui Ieremia, totuși i-a rugat pe profet să se roage... pentru el și pentru urmașii săi. Când armata egipteană a venit să dea ajutor regatului Iuda, caldeenii (babilonienii) au parasit Ierusalimul, pentru a respinge acest atac. Ieremia i-a trimis verba lui Zedechia că babilonienii vor reveni pentru a distruge Ierusalimul. Chiar dacă Zedechia ar reuși să reducă armata caldeenilor la o mână de oameni raniti, aceștia tot ar fi în stare să incendieze cetatea.

37:11-21 Pe când Ieremia parasea Ierusalimul, având o problemă personală de rezolvat, a fost arestat și închisat sub acuzația de dezertere. După multe zile, Zedechia a cerut să-i fie adus ca să audă ce avea Domnul de spus. Plin de curaj, Ieremia a vestit că babilonienii vor captura cetatea și pe rege. Apoi a cerut să fie eliberat din închisoare, cererea fiindu-i acordată. Și a fost dat în grija celor din curtea închisorii.

38:1-13 Ieremia a fost aruncat într-o carcă plină cu mal, pentru că a sfătuit locuitorii să parasească cetatea și să se predea babilonienilor. Zedechia și-a exprimat pe față slăbiciunea, recunoscând că nu poate zadarnici voința printilor, nefiind în stare să-l ocrotească pe profet. Un etiopian a reușit să-l scoată din groapă cu fân și carne. readucându-l în curtea închisorii.

38:14-20 Când Regele Zedechia i-a solicitat lui Ieremia sfaturi, promitându-i imunitate, i s-a spus să se predea în mâna invadatorilor, fiind asigurat că evreii care trecuseră deja de partea inamicului nu-l vor maltrata.

38:21-23 Dacă Zedechia va refuza să treacă de partea invadatorilor, femeile de la palat îl vor batjocori în prezența rapitorilor babilonieni, amintindu-i cum fusese înșelat de prietenii săi intimi și parasit de aceștia. De asemenea, soțiile și copiii regelui, împreună cu el însuși, vor fi duși în robie de către invadatori, iar Ierusalimul va fi ars.

38:24-28 Zedechia l-a rugat pe Ieremia să nu spună ce s-a discutat, ci să zică doar că el este cel ce a cerut să nu fie

închisat din nou. Într-adevăr, printii au venit să întrebe, dar Ieremia le-a răspuns așa cum

fusese rugat de Zedechia. Evident se ridica in acest punct o chestiune de ordin etic in legatura cu raspunsul lui Ieremia. A spus acesta adevarul, o jurnata de adevar sau un neadevar total? Ceea ce a spus el a fost probabil adevarat, dar el nu s-a simtit obligat sa le spuna tot ce stia. **Ieremia a ramas in curtea inchisorii** pana la caderea **Ierusalimului**.

5. Caderea Ierusalimului (cap. 39)

39:1-10 Cand Ierusalimul a fost cucerit de babilonieni (586 t.Cr.), Zedechia, impreuna cu fiii sai si cu razboinicii sai au incercat sa¹ fuga, dar au fost prinsi si dusi la Ribla. Fiii regelui au fost uciși, regelui i s-au scos ochii iar el insusi a fost dus in captivitate. Cetatea a fost distrusa, in tara ramanand doar oamenii sRaci.

39:11-14 Nebucadnetar, regele Babilonului, a emis o serie de instructiuni, prin Nebuzaradan, capitanul garzii, ca Ieremia sa fie tratat omenesc. Astfel profetul a fost eliberat din curtea inchisorii si dat in grija lui Ghedalia.

39:15-18 Lui Ebed-Melech, "eunucul etiopian, Domnul ii fagaduse ca va fi in siguranta. Pesemne cu acest prilej el a obtinut eliberarea. Cronologic versetele 15-18 urmeaza versetului 38:13.

B. Evenimentele petrecute in Iuda dupa caderea Ierusalimului (cap. 40-42)

1. Ieremia locuieste la guvernatorul Ghedalia (cap. 40)

40:1-6 Cand Nebuzaradan, capitanul caldeean al garzii i-a dat lui Ieremia prilejul sa aleaga daca sa se duca in Babilon sau sa ramana in tara sub domnia lui Ghedalia. el a sovit. Observand nehotararea sa, cf-pitanul l-a trimis inapoi la Ghedalia si i-a dat rapile, precum si un dar pentru drum. Folosirea de catre capitan a numelui: „**Domnul Dumnezeul tau**” a fost probabil rezultatul familiarizarii sale cu vocabularul ebraic, sau poate a fost rostit de el sub dictare divina.

40:7-10 Apoi cand toti capitanii arma-telor care erau pe campuri au auzit ca Ghedalia

fusese pus responsabil peste unii dintre supravieitori, au venit la el la Mitpa, ce devenise intre timp capitala

provinciei babiloniene Iuda. El i-a sfatuit sa se supuna domniei caldeene si sa-si reia munca obisnuita, urmand ca el sa-i repre-zinte Tn fata caldeenilor.

40:11-16 Alti refugiasi evrei s-au Tntors la Ghedalia, venind din Moab, Amon, Edom si din alte tari, reluandu-si activitatile normale. Iohanan si altii 1-au avertizat pe Ghedalia ca Ismael a primit din partea lui Maalis, regele amonitilor, sarcina de a-l asasina, ba chiar s-au oferit sa-l ucida pe Ismael Tn taina. Din nefericire pentru el, Ghedalia s-a multurnit s3-l acuze pe Iohanan ca rastalmaceste intentiile lui Ismael.

2. Asasinarea guvernatorului Ghedalia (cap. 41)

41:1-9 Ismael si zece din oamenii sai 1-au lovit pe Ghedalia si pe Tnsotitorii sai, poate pentru ca nu au fost de acord cu negocierile purtate de acesta cu babilonienii sau poate pentru ca doreau sa ajunga ei la conducere, Tntrucat Ismael se tragea din familia regala. Ismael, prefacSndu-se ca deplange ce s-a Tntamplat, a mai ucis s.aptezeci de Tndoliati ce veneau din Sihem sa se Tnchine la locul templului distrus, dupa care a aruncat trupurile neinsufletite ale acestora Tntr-o groapa. Dar i-a crutat pe zece dintre ei, care adunaseră provizii de alimente, pe care le-au predat in schimbul vietii lor.

41:10-18 Altii, inclusiv fiecele regelui, ce fusesera" dusi in captivitate, au fost sal-vati de Iohanan si de luptatorii acestuia si au fugit Tn Betleem, intentioniand sa fuga de acolo Tn Egipt, temandu-se de represaliile caldeenilor. Ismael si opt din oamenii sai au reusit sa fuga Tn Amon.

3. Dumnezeu interzice fuga in Egipt (cap. 42)

42:1-6 Plini de frica, Iohanan si cei ce-1 Tnsoteau 1-au rugat pe Ieremia sa afle de la Domnul ce trebuie sa faca. Cand profetul s-a Tnvoit, ei au promis ca vor asculta, indiferent ce calauzire vor primi.

42:7-22 Raspunsul a sosit dupa¹ zece zile: Nu fugiti in Egipt, ci ramaneti Tn \$ara. Daca veti

ramane, Dumnezeu va va da propasire. Dar daca" veti fugi, toate primej-diile de care v-ati temut Tn Iuda va vor ajunge din urma Tn Egipt. Dar se pare ca

oamenii deja *se hotarasera* sa fuga Tn Egipt, așa ca Ieremia le-a spus fara Tncon-jur ca vor avea parte de nenorociri acoio.

Și creștinii din yreimea noastra pro-cedeaza uneori la fel: Il roaga pe -Dumnezeu sa le dea calauzire - ?i de multe ori solicita sfatul parintilor, al Tnvatatorilor de la școala Duminicala, al presbiterilor, al pastorilor si al altor persoane - desi ei deja s-au hotarSt ce vor face. Din nefericire toate aceste eforturi de a obtine sfaturi nu sunt decat o operatie cosmetica fara pro-funzime.

C. Ieremia impreuna cu rama^ita - in Egipt (cap. 43,44)

43:1-7 Acuzandu-1 pe Ieremia de a fi mintit si de a fi fost indus Tn eroare de Baruc, Iohanani i-a luat pe toti oamenii, Tmpreuna cu Ieremia si cu Baruc, si a pie-cat Tn tara Egiptului.

43:8-13 in Tahpanes, Tn Egipt, Domnul i-a poruncit lui Ieremia sa ascunda niste pietre mari... Tn lutul cuptorului de cara-mizi de la intrarea Tn palatul lui Faraon. Apoi a prezis ca Nebucadnetar va invada Egiptul si-si va aseza tronul deasupra pietrelor ascunse. Cei ce nu vor muri de foamete, ciurma sau sabie vor fi duși in captivitate. Dumnezeii Egiptului vor fi nimi-citi Tn foe.

44:1-14 Capitolul 44 este ultima con-semnare pe care o avem despre Ieremia in Egipt. Se presupune ca el a murit acolo.

Ieremia le-a reamintit concetatenilor sai ca toata aceasta calamitate a venit din pri-cina idolatriei. Si cu toate acestea er con-tinuau sa se Tnchine la dumnezeii falși din Egipt. In consecinta, ei vor fi distrusi cu desav^rsire. Nici unul nu se va Tntoarce Tn Iuda, decat vreo cStiva refugiati.

44:15-30 Dar oamenii au refuzat sa asculte de Ieremia, sustinSnd c& propaseau mai mult cand slujeau reginei cerului. Atat barbatii erau implicati Tn aceasta Tnchinare falsa, cat si femeile. Din nou profetul le-a spus ca idolatria a fost cauza necazurilor lor și cS, prin pacatul lor, ?i-au pierdut dreptul de a chema **Numele Domnului**.

Ce judecata groaznica! Ei aveau sa fie pedep-siti cumplit iar **regele Egiptului** Tn care s-au Tncrezut avea sa fie rasturnat.

Mares MediteranS

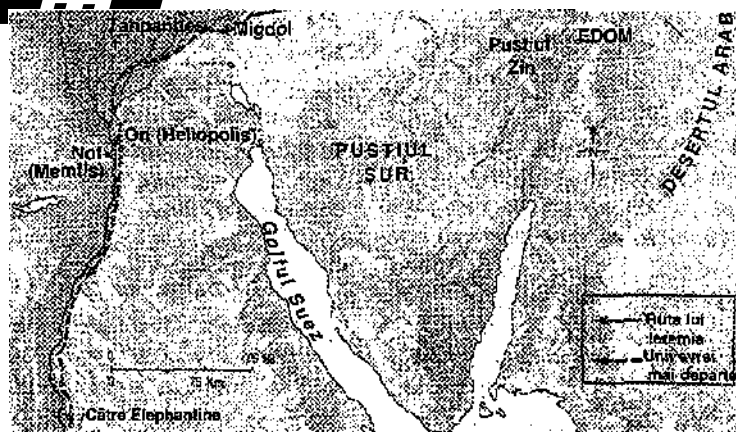
•^* VRairMj AMON

1«n

^StoS^rf*^*_!

>^/ ■MM

■:!!■*"



Calatoria lui Ieremia in Egipt

D. Mesajul Domnului către Baruc (cap. 45)

Capitolul acesta a fost scris în timpul domniei lui Iehoiachim și astfel, cronologic, precede capitolul 44. Poate că locul său ar fi după 36:1-8. Este un mesaj de mângâiere pentru **Baruc**, ce era evident descurajat din pricina judecatilor cu care era amenințată Iuda. Poate că era de asemenea frustrat ca aspirațiile sale de a ocupa o funcție mai înaltă nu s-au împlinit. Dumnezeu are dreptul de a zidi și de a dărâma. Baruc nu trebuia să umble după lucruri mari pentru el însuși sau pentru Iuda, ci să se mulțumească cu faptul că va scăpa cu viața și să aducă la îndeplinire toate sarcinile ce i se vor încredința, indiferent cât de umile ar fi acestea. Kelly comentează:

Marea lecție pentru Baruc a constat în faptul că, într-o zi a judecății, se cuvine ca un sfânt și un slujitor al lui Dumnezeu să fie lipsit de ambiții personale, de încercarea de a-și satisface eul propriu... Starea smerită a minții îi se potrivește întotdeauna sfântului, dar în ziua cea rea, este singura lui siguranță. Smerenia este întotdeauna poziția corectă pe care trebuie să-o adoptăm pe plan moral, dar mai este și singurul lucru care te pazeste de judecată.

Ma refer acum nu la judecata finală a lui Dumnezeu, ci la cea care este dusă la îndeplinire în lumea aceasta. Acum mi se pare limpede că Baruc nu-și însușise această lecție. Prin urmare, acum a trebuit să învețe această lecție. Acesta a fost cuvântul pe care i l-a adresat profetul anterior - în al patrulea an al lui Iehoiachim.³⁸

VOL PROFETII ÎMPOTRIVA

NĂȚIUNILOR NEEVREIEȘTI

(cap. 46-51)

În această secțiune Ieremia transmite mesaje referitoare la nimicire și judecată - în termeni poetici, de mare frumusețe. El profetește împotriva a nouă națiuni: Egiptul, Filistia, Moabul, Amonul, Edomul, Damascul, Arabia (Chedar și Hazor), Etiopia și Babilonul. Națiunile sunt enumerate în ordine geografică, adică de la est la vest. Locul acestor profetii ar fi după 25:13. Efeau fost împlinite după nimicirea Ierusalimului. Babilonul va fi distrus și pustiit, în timp ce Israelul va fi răscumparat. Profetia despre Babilon este probabil deja împlinită, deși unii învață că încă o rezidență³⁹ și răsturnare ulterioară a acestuia. Preluarea puterii de către Mezi este abordată în 51:1-24.

A. Profetii impotriva Egiptului (cap. 46)

46:1-12 Capitolul 46, o cantare având ca tema Egiptul, începe o serie de profetii privitoare la națiunile neevreiești. Se vede cum o armată se pregătește de batalie, după care se retrage în grabă. Este armata Egiptului, dar e alcatuită în principal din mercenari - etiopieni, libieni și lidieni. Infrangerea ei a avut loc la Carchemis, în anul 605 î.Hr.

46:13-19 în continuare Egiptul este pre-venit să se pregătească pentru invazia ce va avea loc și exilul ce va urma. Când Nebucadnetar va invadea Egiptul, vitejii soldați mercenari se vor prăbuși unii asupra altora, după care se vor hotărî să se întoarcă acasă. Faraon va fi poreclit „Sunet gol” deoarece este fără substanță. Prezenta împunătoare a caldeanului, ca Tabor și Carmel, va însemna captivitate pentru egipteni.

42:20-24 Barzaunul babilonean va întepa juncana frumoasă a Egiptului; mercenarii ei, tauri grași și nedisciplinați, se vor retrage în valmaseală. Sunetul Egiptului care „aleargă din calea dușmanului este ca fâșia unui șarpe scapat” (Versiunea Amplificată). În-vădătorii se apropie cu topoarele de luptă. Ei li secera pe egipteni de parcă aceștia ar fi o pădure deasă. Ei sunt mai numeroși decât un roi de lacuste. Egiptul este făcut de ocară.

46:25-28 Domnul Îl va pedepsi pe **Amon din No** (dumnezeul soarelui din stravechea Teba), pe Faraon și Egiptul împreună cu dumnezeii și cu regii lor. Dar după aceea ei vor fi locuiți din nou. Și Israelul va fi restaurat și reșezat în țara sa, bucurându-se de liniște și de tihnă.

B. Profetii impotriva Filistiei (cap. 47)

Filistenii vor fi zdrobiți de invazia babiloneană din nord. Vor fi ținuți din Tir și Sidon iar marile cetăți Gaza și Aschelon vor fi cuprinse de jale, fiind lovite de sabia Domnului.

C. Profetii impotriva Moabului (cap.

48)

48:1-10 Și Moabul este pe lista țărilor ce urmează să fie invadate de Babilon. Orașele ei vor fi distruse. Strigățul nimicirii se aude

in toata tara. Oamenii sunt sfatuiti sa fuga de nimicitor. Ei s-au increzut tn lucrarile si comorile lor Tn zadar. Acum dumnezeul lor national Chemos va merge in robie Tmpre-una cu ei. Versetul 10 este un blestem asupra invadatorului, Tn cazul Tn care nu-sj va efec-tua lucrarea cum trebuie. De asemenea poale constitui un avertisment la adresa noastra, ca nu cumva sa executam lucrarea Domnului cu nebagare de seama. Suntem preveniti sa nu dam gres Tn vestirea Tntregii lucrari a lui Dumnezeu, indiferent cat de nepopulara s-ar dovedi aceasta.

48:11-17 Moabul avusese parte de o istorie lipsita de perturbatii si aceasta nu a avut darul de a contribui la fonnarea unui caracter puternic. Era ca un vin nou ce nu fusese pitrocit din vas Tn vas, pentru a fi eliberat de drojdie. Prin urmare, nu era bun de baut. Acum caldeenii vor distruge toate lucrurile Tn care s-a Tncrezut natiunea. Moabul va fi facut de rusine din pricina lui Chemos, dupa cum Israelul a fost facut de rusine din pricina vitelului de aur de la Betel. Laudaroseniile desarte se vor preface Tn cSntece de jale. Fortaretele sunt distruse iar oamenii fug care Tncotro, Tn timp ce tara le este pustiita. Cetatuile din campie sunt transformate Tn mormane de ruine. Pentru ca Moabul si-a batut joe de Israel. va fi Tmbatat cu furia lui Dumnezeu.

48:28-39 Poporul atat de mandru odi-nioara este Tndemnat sa fuga si sa se ascunda Tn locuri retrase. Semetia si aro-ganta lor erau binecunoscute, dar acum Dumnezeu plange sincer pentru recoltele lor ruinate, pentru pierderea bucuriei si veseliei. Un strigat de disperare se ridica din Moab, Tn timp ce Dumnezeu ameninta ca va pune capat acestei natiuni idolatre. Din nou Domnul plange pentru oamenii din Chir Heres, care si-au pierdut averile. Intregul popor al Moabului plange.

48:40-47 Babilonul se va napusti ca un vultur, rasp&ndind teroarea si nimicirea. Nu va fi chip de scapare. Desi oamenii se vor duce Tn exil, Tn zilele de pe urma vor fi restaurati.

D. Profetii impotriva lui Amon (49:1-6)

Amonitii au pus mana pe teritoriile lui Ruben si Gad, dupa ce aceste triburi au fost

duse în robie. Ele vor fi pedepsite pentru mandria lor și pentru aroganța lor, dar națiunea nu va fi exterminată

în parte la capturarea Babilonului de către mezi. Dar deplină lor împlinire va avea loc în viitor.

E. Profetii împotriva Edomului (49:7-22)

Edomul s-a falit cu înțelepciunea sa și cu poziția de necucerit (în crapăturile stânci), dar Dumnezeu a decretat că va fi lăsat fără locuitori. Williams comentează: „Prima parte a versetului 12 se aplică la Israel; a doua parte la Edom. Dacă copiii lui Dumnezeu vor fi pedepsiți pentru păcat, cu cât mai mult vor fi pedepsiți cei ce nu sunt copiii Lui!”⁴⁰ Nici o promisiune de restaurare nu i se face Edomului.

F-Profetii împotriva Damascului (49:23-27)

Damascul (Siria) se afla de asemenea pe lista nimicii. Tinerii ei vor cădea pe străzi, toți soldații ei vor fi nimiciți iar Damascul va fi ars. Versetul 25 ar putea confina cuvintele unui cetățean din cadrul unui oraș al Domnului, mai degrabă decât cuvintele propriu-zise rostite de El, după cum reiese din folosirea majusculei „M” din ediția NKJV.4i

G. Profetii împotriva lui Chedar și a lui Hazor (49:28-33)

49:28, 29 Membrii acestui popor nomadic Chedar (arabii) vor fi înmânți de babilonieni.

49:30-33 Lipsit de apărare, **Hazor** va fi invadat de **Nebucadnetar**, îi vor fi pradate comorile și va fi lăsat în paragină.

H. Profetii împotriva Elamului (49:34-39)

Elamitii (pers. ii) vor fi împrăștiați peste tot pământul, dar Domnul Ti va aduce Tnapoi... în zilele de pe urmă. Dumnezeu își va așeza tronul în Elam în sensul că va aduce judecata peste acel loc.

I. Profetii împotriva Babilonului (cap. 50,51)

50:1-16 Capitolul de față și următorul se ocupă de judecata lui Dumnezeu împotriva Babilonului. Profetiile se referă

Babilonul este. mentionat de 164 de ori in cartea Ieremia, mai mult decat in toate celelalte card ale Bibliei luate la un loc. Tara aceasta va fi cucerita **dinspre nord**. De s.ase ori, dupa ce profetul vorbeste despre Babilon, el prezice binecuv&ntarea pentru Israel si Iuda; versetele 4-7 se refera la Intoarcerea lui Iuda si Israel. Evreilor din exil li se spune sa-i conduca pe exilati spre tarile lor de bastina, deoarece Babilonul va fi pradat. Armata cuceritoare va fi alcatuita din mai multe natiuni. Versetui 11 se adreseaza armatei caldeenilor. Prin cuvintele „mama ta” se intelege natiunea masaj. Vezi textul din *Comentariul Biblic al Credinciosului* referitor la Isaia 13:14-22, pentru o discutie asupra anumitor probleme legate de distrugerea Babilonului.

50:17-34 Oile risipite ale Israelului vor fi reasezate intr-o tara manoasa si iertate. Mania lui Dumnezeu impotriva Babilonului este descrisa in versetele 21-32. dupa care El tsj aduce aminte de Israel si Iuda.

50:35-46 Pe locuitorii Babilonului Ti paste nimicirea sub ascuti^ui sabiei. Invadatorul va lasa cetatea pustie iar vestea despre caderea sa se va auzi printre natiuni. Versetele 41-43 si 44-46, aplicate anterior la Iuda si Edom (6:22-24; 49:19-21) sunt aplicate aici la Babilon.

51:1-19 Dumnezeu va trimite un nemi-citor In Babilon (*Leb Kamai* este cuvantul cod cu sensul: „Inima [sau mijlocul] celor care se ridica impotriva mea.”) care nu va cruta; aceasta va fi o dovada ca El nu a parasit Israelul si Iuda. Dumnezeu S-a folosit de Babilon ca de o cupa de aur a judecatii pentru a face natiunile sa se cla-tine; acum Babilonul va gusta razbunarea Domnului. Exilatii evrei din Babilon sunt cei ce vorbesc in versetele 9 si 10 in nu-mele tuturor natiunilor ce fusesera cucerite de catre Babilon. Maretia lui Dumnezeu este contrastata cu idolii; Dumnezeul ade-varat este Dumnezeul lui Israel si Iuda.

51:20-37 Versetele 20-23 se adreseaza mezilor; versetui 24 este destinat, probabil, lui Iuda. Apoi versetui 25 revine din nou la

Babilon („muntele nimicitor”). Acesta.este sortit sa ramana de-a-pururi un pustiu, fara nici un locuitor, un morman de mine, un

ascunzis pentru animalele salbatice. Lo-cuitorii lui Iuda și Ierusalim sunt cei care vorbesc în versetele 34 și 35.

51:38-44 Versetele acestea au avut deja o împlinire parțială în anul 539 T.Cr. Mezii au cucerit Babilonul în timp ce Belșatar și curtea sa regala benchetuiiau și se desfătau cu bautura (Dan. 5). Dar cetatea nu a fost pradată cu acest prilej. Cuvantul **marea** se refera la invadatori din viitor.

51:45-51 Captivii iudei au fost pre-veniti din timp să parșsească cetatea înainte de a se fi declanșat atacul, fiind sfa-tuiti să revină la Ierusalim cât mai curând posibil.

51:52-58 Orgolioasă cetate se va prăbuși, chipurile ei cioplite vor fi distruse, laudăroșeniile ei vor înceta, liderii ei vor fi uciși iar zidurile sale vor fi surpate.

51:59-64 Ieremia Ti poruncește lui **Seraia** să ducă cu el aceste profetii scrise împotriva Babilonului în captivitate. După ce le-a citit, el trebuie să le cufunde în Eufrat - prin acest lucru înfatisându-se pierzarea Babilonului. Cronologic, locul acestor versete este în capitolul 29.

IX. ÎNCHEIERE: CADEREA IERUSALIMULUI (cap. 52)

Ultimul capitol din Ieremia are un conținut istoric, prin faptul că ni se relatează capturarea Ierusalimului și exilarea locuitorilor săi.

52:1-16 Relatarea ultimelor zile ale domniei lui Zedechia se repetă în versetele 1-11. Nimicirea **Ierusalimului** se repetă în versetele 12-16.

52:17-23 Apoi se face un inventar de-taliat al **articolelor** din templu care au fost capturate de babilonieni și duse cu ei.

52:24-27 Capitanul garzii a dus șapte-zeci și patru de barbați din Ierusalim la Regele Babilonului, care i-a ucis la Ribla.

52:28-34 Alții au fost duși în captivitate, cu prilejul celor trei deportări. În anul al treizeci și șaptelea al captivității sale, Regele lehoiachin a fost scos din închisoare de către regele Babilonului și îngrijit cu atenție până în ziua morții sale.

Și astfel o carte profetică, TmbibatS de judecată și lacrimi, se încheie pe o notă de marinimie.

Nu trebuie să concepem această carte doar ca pe un volum de „istorie ebraică” redactată înainte ca evenimentele să fi avut loc, sub forma de profetie în multe locuri. Desigur, ea este un atare volum, dar nu numai atât! Cartea Ieremia face parte din Cuvantul lui Dumnezeu, eel vesnic proaspăt, vesnic relevant. Cu aproape trei secole în urma comentatorul englez Matthew Henry a făcut un sumar al Tnv&taYnintel or spirituale pe care ni le ofera Ieremia:

și acum, asupra întregii chestiuni, comparând profetia cu istoria redată de conținutul acestei cărți, ne putem însuși următoarele învățăminte generale:

(1) Ca nu e nici o noutate atunci când bi-serici și persoane cu mare reputație dege-nerează, ajungând să decadă.

(1) Ca faradelegea tinde să-i ruineze pe cei ce se alipesc de ea; și ca, dacă nu se vor pocăi și lăsa de ea, vor sfârși negreșit în ruini.

(1) Ca simpla măturisire cu gura [lipsită de realitatea spirituală], efectuarea unor ritualuri exterioare nu numai că va echivala cu o scuza pentru a pacatui și scutire de ruina, ci va constitui o agravare a ambelor.

(1) Ca nici un cuvânt al lui Dumnezeu nu va cădea pe pământ, ci oricât prezicere se va împlini; iar necredința omului nu va fi în stare să anuleze amenințările lui Dumnezeu, ca de altfel fagăduințele Sale. Dreptatea și adevărul lui - Dumnezeu sunt scrise aici cu litere înșingurate, pentru condamnarea sau zadarnicirea tuturor celor care iau în ras amenințările Sale. *Sa nu se însele acestia, Dumnezeu nu Se lasa hatjo-corit.i*

NOTE FINALE

i(Intro) Vezi, de ex. 10:23, 24; 11:18-12:6; 15:10-21; 17:14-18; 18:18-23; 20:7-18.

²(Intro) Asta înseamnă că el a suferit în timpul domniilor a cinci regi: Iosia, Ie-hoahaz, Iehoiachim, Iehoiachin (numit și Ieconia și Conia), și regele-marioneta Zedechia.

³(1:1-10) William Kelly, *Jeremiah: The Tender-Hearted Prophet of the Nations*, p.9.

⁴(2:1-3) Kyle M. Yates, *Preaching from the Prophets*, p. 139.

⁵(5:20-31) Kelly, *Jeremiah*, p. 20.

- 6(6:27-30) Yates, *Preaching*, p. 141.
- 7(7:5-15) „Sapaturile arheologice rele-va ca ŝilo a fost distrus prin anul 1050 i.Cr., adică în perioada în care filistenii au capturat chivotul (1 Sam. 4:11)" (*The Wesley Bible*, New King James Version, ed. Albert F. Harper, et al., p. 1095). Tabernacolul (cortul) mozaic a supra-viețuit distrugerii lui Silo, fiind localizat ulterior în Ghibeon (2 Cron. 1:2, 3).
- 8(7:16-26) După ce creștinismul a devenit religie de stat a imperiului roman, hoarde de pșgani neconvertiți au navalit în biserici, aducând cu ele ideile lor pagane. Aplicarea acestui titlu pagan „regina cerului" la mama fecioara a Domnului, în pofida faptului că este, negresit, considerată drept un titlu de mare onoare, ar fi total respinsă de către umila „roaba a Domnului" (Luca 1:38).
- 9(9:1-11) Yates, *Preaching*, p. 143.
- 10(9:23, 24) G. Herbert Livingston, "Jeremiah," *Wesley Bible*, p. 1100.
- H(9:25, 26) Este o altă traducere a expresiei „toți cei ce se afla în colturile cele mai îndepărtate."
- 12(10:1-5) Yates, *Preaching*, p. 144.
- 13(13:1-11) *New Scofield Reference Bible*, New King James Version, p. 784, 785.
- 14(13:12-14) R. K. Harrison, *Jeremiah and Lamentations*, p. 99, 100.
- 15(13:24-27)/tat, p. 101.
- 16(14:1-6) *New Scofield, NKJV*, p. 785.
- 17(15:19-21) G. Campbell Morgan, *Searchlights from the Word*, p. 243.
- 18(16:1-9) Kelly, *Jeremiah*, p. 43, 44.
- 19(17:1-11) „Referirea la *potdrniche* are de a face cu credința răspândită în popor conform căreia această pasare ar cloți ouale altor pasări" (Harrison, *Jeremiah*, p. 107). Dar într-o notă de la subsolul aceleiași pa-gini, Harrison spune că ar „putea să se refere la o specie de găinușă de munte."
- 20(17:1-11) *Ibid.*, p. 106.
- 21(17:1-11) Matthew Henry, "Jeremiah," în *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, IV:519, 520.
- 22(17:19-27) Irving L. Jensen, *Jeremiah, Prophet of Judgment*, p. 59.
- 23(18:13-17) C. F. Keil. "Jeremiah," în *Biblical Commentary on the Old*

Testament, XIX:300.

24(21:1-7) Kelly, *Jeremiah*, p. 47.

25(22:24-30) Charles H. Dyer, "Jeremiah," *Tn Bible Knowledge Commentary*, 1:1158.

26(23:1-8) Kelly, *Jeremiah*, p. 48, 49.

27(23:1-8) Celelalte sunt: *lehova-Jire* (Domnul va purta de grija - Gen. 22:13, 14); *Iehova-Rofeca* (Domnul care te vin-deca - Ex. 15:26); *lehova-Nisi* (Domnul, steagul meu - Ex. 17:8-15); *lehova-Salom* (Domnul este pace - Jud. 6:24); *Iehova-Ro'i* (Domnul, pastorul meu - Ps. 23:1; si *Iehova-Sama* (DOMNUL ESTE ACOLO -Ezec. 48:35).

28(23:30-32) Yates, *Preaching*, p. 146.

29(23:33-40) Acelasi cuvant ebraic (*massa*) poate Tnsemna fie „povara”, fie „oracol.” Ryrie Tl numeste „un termen obisnuit pentru un mesaj profetic greu” (cf. Naum 1:1; Hab. 1:1) Tn *Ryrie Study Bible, New King James Version*, p. 1182.

30(27:12-22) Charles C. Ryrie, ed., *The Ryrie Study Bible, New King James Version*, p. 1187.

31(28:10-17) Kelly, *Jeremiah*, p. 67.

32(29:10-14) Yates, *Preaching*, p. 146, 147.

33(Cap. 30-33:Intro) Clyde T. Francisco, *Studies in Jeremiah*, p. 107.

34(31:1-20) Kelly, *Jeremiah*, p. 75, 76.

35(31:21, 22) George Williams, *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, p. 552.

36(31:21, 22) Kelly, *Jeremiah*, p. 77.

³⁷(39:15-18) Numele sau Tnseamna „slujitorul regelui”.

38(Cap. 45) Kelly, *Jeremiah*, p. 94.

³⁹(Cap. 46-51 :Intro) Cu prilejul unei re-vizuii majore a acestui comentariu (1990), Irakul, pe al carui teritoriu s-a aflat Babilonul, Tncepuse rezidirea Babilonului din ordi-nul lui Saddam, Hussein. In prezent (1991) operatiile de reconstructie au fost Tnterupte datorita bombardamentelor fortelor aliate din cadrul misiunii de eliberare a Ku-waitului, sponsorizata de Natiunile Unite.

40(49:7-22) Williams, *Student's Commentary*, p. 563.

4i(49:23-27) Intrucat Tn scrierea ebraica nu exista litere majuscule si minuscule, este la

latitudinea traducatoriilor de limba

engleza sa decida care cuvinte vor fi scrise cu litere majuscule.
42(52:28-34) Henry,
"Jeremiah," IV:711.

BIBLIOGRAFIE

Dyer, Charles A. "Jeremiah" and "Lamentations." In *The Bible Knowledge Commentary. Old Testament*. Wheaton, IL: Victor Books, 1985.
Feinberg, Charles L. *Jeremiah: A Commentary*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1982.
Francisco, Clyde T. *Studies in Jeremiah*. Nashville: Convention Press, 1961.
Harrison, R. K. *Jeremiah and Lamentations*. The Tyndale Old Testament Commentaries. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1973.

Henry, Matthew. "Jeremiah." In *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*. Vol. 4. McLean, VA: Mac-Donald Publishing Company, n.d.
Jensen, Irving L. "Jeremiah and Lamentations." In *Everyman's Bible Commentary*. Chicago: Moody Press, 1974.
Keil, C. E. "Jeremiah-Lamentations." In *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vols. 19, 20. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.
Kelly, William. *Jeremiah: The Tender-Hearted Prophet of the Nations*. Charlotte: Books for Christians, n. d.
von Orelli, Hans Conrad. *The Prophecies of Jeremiah*. Retiparire. Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1977.

